

JAARVERSLAG 2023

Impuls Zeeland

Impuls
Zeeland

INHOUD

1. BESTUURSVERSLAG	3
VOORWOORD DICK TEN VORDE	4
ONZE KERTAKEN	5
IMPULS IN 2023	6
VERSLAG RAAD VAN COMMISSARISSEN	7
2. INHOUDELIJKE RAPPORTAGE 2023	8
OVERZICHT CASES	9
VERBINDEN	10
INNOVEREN	11
INVESTEREN	20
INTERNATIONALISEREN	23
3. STRATEGIE EN WAARDECREATIE	27
WAARDECREATIEMODEL	30
4. INTERNE ORGANISATIE	32
ENVIRONMENT, SOCIAL & GOVERNANCE	33
ENVIRONMENTAL	34
SOCIAL	35
ETHIEK EN INTEGRITEIT	36
DIVERSITEIT EN INCLUSIE	37

5. GOVERNANCE	38
ORGANISATIESTRUCTUUR	39
DIRECTIE & MT	40
DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	41
STAKEHOLDERS	42
GOVERNANCE	43
ECONOMISCHE VEILIGHEID	44
INTERNE AUDIT	45
RISICOMANAGEMENT	45
RISICOMODEL	46
6. FINANCIËLE RESULTATEN 2023	47
2023 IN CIJFERS	48
OPBRENGSTEN IMPULS	49
OVER DIT VERSLAG	50

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: CASES

BIJLAGE 2: EVENTS

BIJLAGE 3: PROJECTENOVERZICHT

BIJLAGE 4: NEVENFUNCTIES RVC

BIJLAGE 5: JAARREKENING NV ECONOMISCHE IMPULS ZEELAND

BIJLAGE 6: GECONSOLIDEERDE JAARREKENING INVESTERINGSFONDS ZEELAND B.V.

1. BESTUURSVERSLAG

AFRONDING EN NIEUWE KANSEN

Een jaar gaat snel voorbij. Toch lijkt het begin van de zomer in 2023 nog maar kort geleden. Met name door een aantal grote en impactvolle thema's waar we tot op de dag van vandaag veel te maken mee hebben. Zo was netcongestie een belangrijke ontwikkeling die niet in ons jaarplan voorkwam, maar waarin we wel onze veerkracht lieten zien.

Netcongestie

Toen TenneT en Stedin in juli de stroomstop op nieuwe aansluitingen aankondigden, veroorzaakte dit een enorme impact in Zeeland en ook bij ons. De aankondiging had groot effect op de transitie waar wij ons hard voor maken. We lieten hierbij direct onze kracht zien: flexibel inspelen op situaties en verbinden. We namen het initiatief om een bijeenkomst te organiseren voor alle betrokken partijen. Juist door onze onafhankelijke rol werd dit een succes en leidde de samenwerking tot een taskforce en concrete plannen.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen

Natuurlijk zijn er ook veel geplande zaken uit ons jaarplan opgevolgd. Zo hebben we constructieve gesprekken gevoerd met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, die waarschijnlijk in 2024 leiden tot het toetreden van dit ministerie als nieuwe aandeelhouder. Ook hebben we dit jaar weer stappen gezet in het verstevigen van de samenwerking met andere Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's). We zijn ook penvoerder geworden van de gezamenlijke vereniging. Ons doel is samen tot heldere afspraken en werkwijzen komen.

Projecten afgerond

Samenwerking was ook de belangrijkste factor waardoor we dit jaar weer diverse meerjarige projecten succesvol konden afronden. Eén daarvan is het OPZuid-project Living Lab Autonomoos Transport Zeeland (LLATZ). Hiermee werd een belangrijke voortgang in bewustwording, technieken en businesscases rondom autonoom transport geboekt. Hetzelfde geldt voor OPZuid-project Zero Emissie Transport (ZET). Dit vierjarig project werkte als katalysator voor nieuwe ontwikkelingen en projecten. En tevens voor FACET, een Europees project gericht op circulaire toepassingen in de vrijetijdseconomie. Dit project leverde niet alleen mooie resultaten en innovaties op, het zorgde eveneens voor een belangrijk vervolg.

Nieuwe projecten opgestart – 3ST

Het vervolg van FACET is 3ST, een Europees samenwerkingsverband dat voor versnelling op verduurzaming gaat zorgen. We zijn penvoerder van dit project en werken samen met partners uit Zweden, Denemarken, Duitsland, België en Frankrijk. De omvang van dit project en onze rol daarin zijn een bevestiging van hoezeer ons netwerk en expertise in de afgelopen jaren zijn gegroeid.

Smart Delta Resources

Zo'n tien jaar geleden stonden we aan de start van Smart Delta Resources (SDR). Inmiddels is SDR een begrip in Nederland en speelt het een belangrijke rol in de verduurzaming van de industrie. Er is een enorm succes bereikt met alle partners. SDR staat, kan zelfstandig verder en gaat een nieuwe fase in. Het was voor ons als ontwikkelingsmaatschappij een logisch moment een stapje terug te doen. We blijven betrokken als partner, maar droegen de rol van penvoerder over aan North Sea Port.

Afscheid RvC-leden

Terugkijkend op 2023 mogen we trots zijn op wat we gepresteerd hebben. Alle medewerkers hebben hard gewerkt en onze toegevoegde waarde meer dan bewezen. Dat vind ik ontzettend knap en dat vindt ook de Raad van Commissarissen, weet ik uit onze gesprekken.

De Raad van Commissarissen is een grote steun voor ons en speelt een cruciale rol in het goed functioneren van onze organisatie. Eind 2023 namen we afscheid van twee van onze RvC-leden: Jan Willem Weck en Edie Engels. Twee buitengewoon betrokken commissarissen die zich met hart en ziel voor Impuls hebben ingezet. Hun kennis en draagvlak in respectievelijk de publieke sector en het bedrijfsleven was van grote waarde. Hun nuchtere, ruimtegevende en stimulerende houding stelde ons in staat ons werk zo goed mogelijk uit te voeren. We danken beide heren hartelijk voor hun jaren van toewijding en zijn blij te zien dat er goede opvolgers klaarstaan om het stokje over te nemen.

Dick ten Voorde
Algemeen directeur

ONZE KERNTAKEN

INNOVEREN

We helpen ondernemers bij het omzetten van ideeën naar toekomstbestendige innovaties op het gebied van verduurzaming, digitalisering en circulariteit in diverse Zeeuwse topsectoren. Dit doen we door het ontwikkelen van programma's en projecten en het bieden van de juiste financiering.

"Het is waardevol dat Impuls al die connecties heeft, dat heb je als ondernemer nodig."

Leonard & Ineke Dominicus, Nachtje in de Kerk

INVESTEREN

We ondersteunen ambitieuze ondernemers die willen investeren in duurzame en innovatieve ideeën. Wij bieden financiering en brengen hen in contact met de juiste connecties binnen ons netwerk. Met onze kennis, ervaring en financiering helpen we ondernemers bij een snelle start en duurzame groei van hun bedrijf.

"Ik zou iedere ondernemer in Zeeland aanraden contact op te nemen met Impuls Zeeland, zij brengen je hoe dan ook verder."

Linsie Meijer - Sophyn Greens

INTERNATIONALISEREN

We ondersteunen Zeeuwse bedrijven met internationale ambities en begeleiden (inter)nationale ondernemers bij het vestigen en uitbreiden in Zeeland. We helpen nieuwe afzetmarkten te vinden en verbinden ondernemers met elkaar én met potentiële opdrachtgevers of samenwerkingspartners. Door te ondernemen over de grens, creëren we samen een duurzame en sterkere Zeeuwse economie.

"Het is voor ons belangrijk dat we hulp van Impuls Zeeland krijgen. Impuls heeft de contacten die wij nodig hebben gewoon op de plank liggen. Hierdoor kunnen wij veel sneller contact leggen met buitenlandse partners en houden we de focus op ons bedrijf."

Wim de Rijder - Famateq

INNOVEREN

45
Projecten

€ 35,9 mln
Projectomvang

INVESTEREN

22
Financieringen

€ 5,5
Omvang financieringen

4
Projecten

426K
Projectenomvang

INTERNATIONALISEREN

2
Vestigers

500K
Projectomvang

29
Investor Relations gesprekken

€ 3,8 mln
Omvang investeringen

10
Events

40
Trade Relations
Programma gesprekken

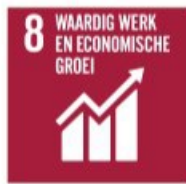
RESULTATEN

7 BETAALBARE EN
DUURZAME
ENERGIE

9
Projecten

€ 2,9 mln
Projectomvang

8 WAARDIG WERK
EN ECONOMISCHE
GROEI

7
Projecten

€ 1,1 mln
Projectomvang

9 INDUSTRIE,
INNOVATIE EN
INFRASTRUCTUUR

18
Projecten

€ 16,2 mln
Projectomvang

12 VERANTWOORDE
CONSUMPTIE
EN PRODUCTIE

4
Projecten

€ 6,5 mln
Projectomvang

13 KLIMAATACTIE

12
Projecten

€ 10 mln
Projectomvang

SDG'S

FINANCIEEL

BATEN

€ 7,2 mln

LASTEN

€ 7,3 mln

RESULTAAT

€ -118K

HR

34
Gem. FTE's (2022)

37,4
Gem. FTE's (2023)

36
Vast in dienst

8
Tijdelijk contract

44 **9**
in dienst inhuur

Aantal medewerkers ultimo 2023
Aantal medewerkers ultimo 2022:
43 in dienst en 9 inhuur

3,34%
Ziekteverzuim
Incl. zwangerschapsverlof.
2022: 7,53%

8 ↑
Instroom

7 ↓
Uitstroom

FLEXIBILITEIT EN EEN HELDERE KOERS

Dit jaar was de Raad van Commissarissen (RvC) ruim bezet. Al een jaar eerder was gesproken over het aankomende vertrek van Edie Engels en mijzelf. Hoe zouden we het stokje geleidelijk overdragen? Belangrijk vonden we dat de triple helix van achtergronden bij kennisinstellingen, overheid en bedrijfsleven in stand zou blijven. Daarom waren we blij waardige vervangers te vinden in Rien de Bruine en Siebe Riedstra.

Aandeelhouderschap Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)

Een belangrijk onderwerp dat we dit jaar bespraken, was de herstructurering en uitbreiding van ons aandeelhouderspakket door het Ministerie van EZK. Het is een belangrijke stap naar een nauwere aansluiting bij het Rijksbeleid. Positief is ook dat bij de herstructurering het Investeringsfonds Zeeland (IFZ) volledig onder ons aandeelhouderspakket komt te vallen, waardoor we als RvC het totaal van alle fondsen gaan overzien. In 2023 zijn belangrijke stappen in de goede richting gezet en ik hoop dat dit in 2024 tot ondertekende afspraken gaat leiden.

Netcongestie

Wat niet op de planning voor dit jaar stond, maar waar we vooral door de omvang in werden verrast, was de aankondiging van TenneT en Stedin over de aansluitstop. We hadden intern wel al eens gesproken over soortgelijke problemen in Limburg en wat zo'n scenario voor Zeeland zou betekenen: een rem op de energietransitie en uitbreiding van bedrijven. Toen het in juli werkelijk op ons afkwam, was het goed om te zien hoe snel Impuls hierop reageerde. Direct werd er contact gelegd met TenneT, Provincie Zeeland en het bedrijfsleven om samen te bespreken wat er precies aan de hand was en welke mogelijkheden er waren om toch een deel van het probleem op te lossen.

Een panklare oplossing is er niet, maar goed blijven communiceren met en tussen alle partijen is in deze cruciaal om vooruit te komen.

Bedrijventerreinen

Dat geldt ook voor het aandachtspunt van het tekort aan passende bedrijventerreinen. Ook hierin zien we dat Impuls proactief en aanhoudend de dialoog met de betrokken partijen aangaat. Dat is nodig, want het zou ontzettend vervelend zijn als de vele internationale inspanningen van Impuls om bedrijven te interesseren voor vestiging in Zeeland zouden stranden op een gebrek aan locaties.

Krappe arbeidsmarkt

Waar eveneens in 2023 nog steeds gebrek aan was, was personeel. In beginsel speelt Impuls geen hoofdrol in de aanhoudend krappe arbeidsmarkt, maar we ervaren het wel als belemmerende factor in de ontwikkeling van bedrijven. Het is daarom van belang dat we het imago van Zeeland als regio met uitstekende vestigingsvoorwaarden hoog houden.

Zeven jaar Impuls Zeeland

Tot slot blik ik graag nog even verder terug dan één jaar Impuls Zeeland. Zeven jaar geleden kwam ik binnen bij een club van ongeveer veertien vreselijk enthousiaste en deskundige mensen. Ze waren met onvoorstelbaar veel projecten bezig. Ontzettend knap, er gebeurde veel, maar vanwege de groei was er een betere structuur nodig. Daar is de organisatie mee aan de slag gegaan. Er zijn enorme stappen gezet; de structuur is vastgelegd, ook in financiële zin. Hierdoor is het voor ons als RvC makkelijker geworden om toezicht te houden en risico's te beoordelen.

Impuls is nu een sterke en volwassen organisatie met een heldere koers. We maken deel uit van grotere projecten dan voorheen, met grotere verantwoordelijkheden en budgetten, maar we blijven ook kleine initiatieven helpen. Door het succes worden we ook voor aanvullende taken gevraagd, maar schoenmaker blijft bij je leest. Tegelijkertijd is het mooi om te zien dat we flexibel zijn waar nodig. Tijdens corona namen we taken op ons rondom de overbruggingslening en dit jaar nog pakten we actief onze rol in het probleem van netcongestie. Ik ben dan ook trots op Impuls Zeeland. Hoe Dick het samen met alle medewerkers heeft opgebouwd en hoe wij daar als RvC een stimulerende rol in mochten spelen.

Met veel genoegen kijk ik dan ook terug op zeven jaar Impuls Zeeland; op de fijne samenwerking met mijn zeer betrokken RvC-collega's en met Dick, de medewerkers en ook de gedeputeerden van Provincie Zeeland. Bedankt daarvoor en houd deze koers vast!

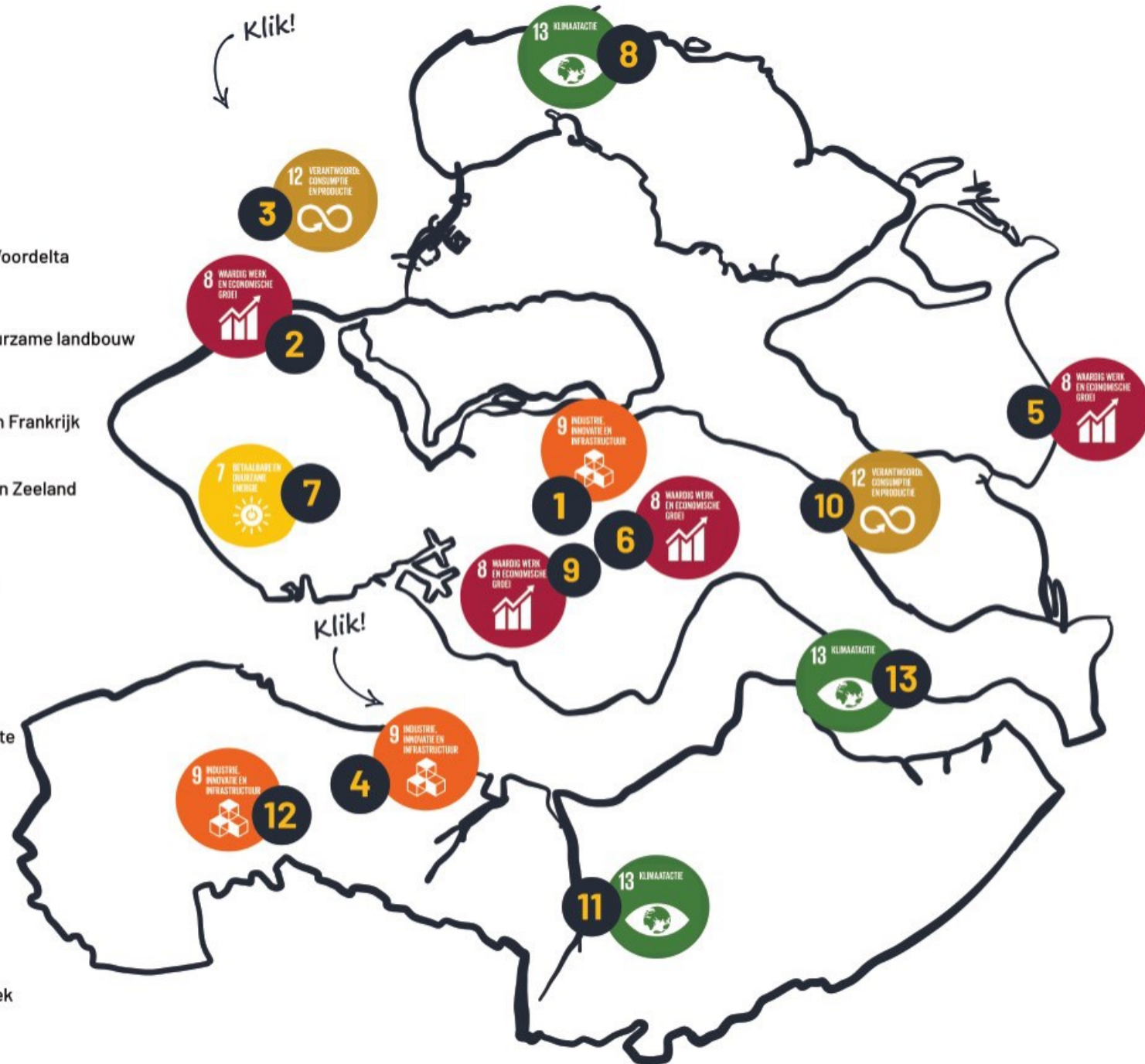

Jan-Willem Weck
Voorzitter RvC

2. INHOUDELIJKE RAPPORTAGE 2023

CASES

- 1** **ISO ENERGY**
Voor een duurzame bouwsector
- 2** **NACHTJE IN DE KERK**
Historisch & duurzaam overnachten
- 3** **MOSSELPILOT VOORDELTA**
Zeeuwse mosselbedrijven kweken duurzaam in de Voordelta
- 4** **VERVAET**
Precisiebemesting met sensortechnologie voor duurzame landbouw
- 5** **PRINCE KUNSTOF INFRA**
Innovatief Zeeuws bedrijf vindt distributiekanaal in Frankrijk
- 6** **VERMEER**
Het vestigingsklimaat voor Amerikaanse bedrijven in Zeeland verbeteren
- 7** **ENERGY-HUB OP ARNESTEIN**
Energy-hub op Arnestein: haalbaarheidsonderzoek
- 8** **ZILT BIJ ZEE**
Hulp bij herinrichting camping Zilt bij Zee
- 9** **HELLOCONTAINER**
HelloContainer kreeg het laatste zetje om de markt te kunnen veroveren
- 10** **TM PET CONCEPTS**
Financiering voor duurzame productie gezonde diersnacks
- 11** **SCHELDE BARGE CORRIDOR**
Groene en betrouwbare binnenvaart over water tussen Westdorpe en Antwerpen
- 12** **HYDRAUVISION (VIDEO)**
Totaaloplossingen met hydraulische aandrijftechniek
- 13** **CAMPING ZEEUWS GENIETEN (VIDEO)**
Camping Zeeuws Genieten creëert groene beleving

VERBINDEN

Netwerken spelen een belangrijke rol bij het overdragen van kennis, het delen van middelen en het verbinden van ondernemers met de juiste partners en middelen. Door de interacties tussen verschillende spelers te vereenvoudigen, kunnen netwerken effectiever bijdragen aan het creëren van een gunstig klimaat voor ondernemerschap en innovatie.

1

INFOBIJEENKOMST NETCONGESTIE

Startbijeenkomst voor ondernemers over gevolgen aansluitstop.

2

ZERO EMISSION TRUCK ACADEMY (ZETA)

Cursus voor de transport- en logistieke sector.

3

ONDERWIJSCUSTER NUCLEAIR

EZK-bezoek met focus op nucleair ondernemerschap, innovatie, onderwijs en systeemintegratie.

4

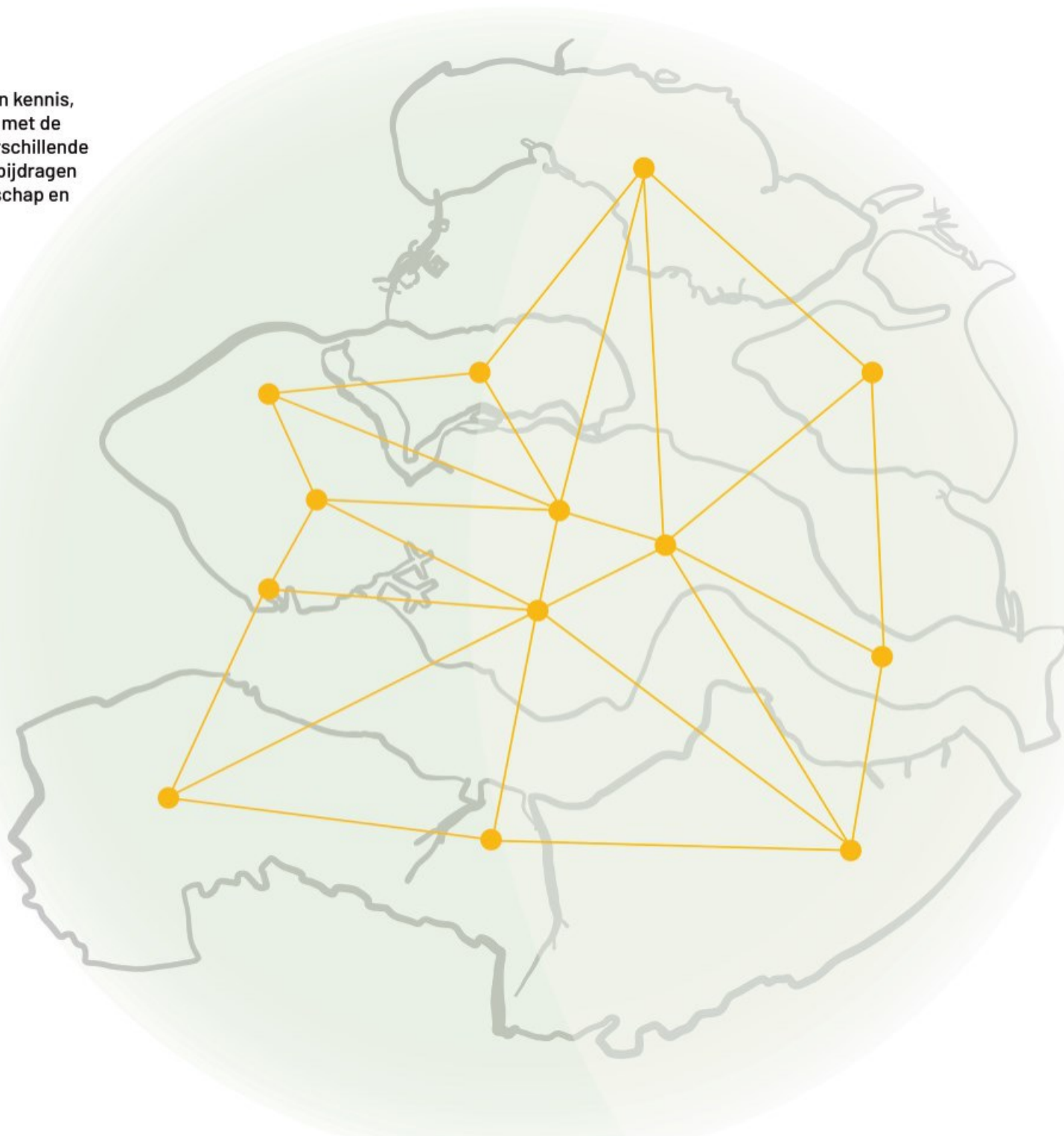
TOERISTISCHE ONTMOETINGS DAG

Netwerkevent voor ondernemers in de Zeeuwse vrijetijdssector.

5

XXL DEMO EVENT ROBOTICA & TECHNOLOGIE

Bijeenkomst over de toekomst van robotica en industriële technologie.

INNOVEREN

We helpen ondernemers bij het omzetten van ideeën naar toekomstbestendige innovaties op het gebied van verduurzaming, digitalisering en circulariteit in diverse Zeeuwse topsectoren. Dit doen we door middel van het ontwikkelen van programma's en projecten en het vinden van passende financiering.

45

Aantal projecten

€ 35,9 mln

Projectomvang

Energietransitie en circulair ondernemen

De impact van de aankondiging door TenneT en Stedin over de aansluitstop was groot. Het raakt alle bedrijven die in Zeeland willen vestigen, innoveren en verduurzamen. Als reactie hierop is er een bijeenkomst georganiseerd voor ondernemers met alle relevante partijen: TenneT, Stedin, Provincie Zeeland, gemeenten, VNO-NCW, North Sea Port, Dockwize en Smart Delta Resources (SDR). Impuls pakte het programmamanagement op. In nauw overleg met de Zeeuwse betrokkenen leidde dit tot de oprichting van de Taskforce Zeeuwse Netoplossingen, waarvan Impuls de kar trekt.

Smart Energy Hubs

Energie en netcongestie hadden al eerder de aandacht van Impuls. In 2023 werd het project Smart Energie Hubs (SEH) gestart, op bedrijventerrein Arnestein in Middelburg. Een project waarin Impuls onderzoekt hoe bedrijven gebruik kunnen maken van elkaars energie. Dit project is door de aansluitstop extra relevant geworden en zal komend jaar verder worden uitgebreid naar andere bedrijventerreinen.

Via het project Z-GRID, waar Impuls partner van is, ontwikkelt en test Camping Weltevreden energiemanagement- en opslagsystemen met als doel het besparen van energie.

Verduurzaming bedrijventerreinen

Parallel hieraan werd in 2023 in opdracht van Provincie Zeeland een groot overkoepelend programma voorbereid: Verduurzaming Bedrijventerreinen. Dit programma raakt de thema's netcongestie, circulair ondernemen, biodiversiteit en klimaatadaptatie. In 2024 gaat Impuls hiermee aan de slag.

(Besparings-)oplossingen

Daarnaast werd actief gezocht naar flexibele (besparings-)oplossingen voor individuele bedrijven, waaronder Limagrain en Woonboulevard Poortvliet. Dit gebeurde deels vanuit het Expertplatform van de Regionale Energiestrategie (RES) waarbij Impuls aangesloten is. De begeleiding wordt in 2024 overgedragen aan Impuls. Ook in 2023 is Impuls nauw betrokken bij de activiteiten van de RES, met name voor de gebouwde omgeving. De programmamanager wordt door ons geleverd. In dit programma wordt veel aandacht besteed aan energiebesparing van bedrijven. Dit krijgt de komende jaren zeker een vervolg.

K&I Netwerk Circulair Bouwen

Het Kennis- en Innovatienetwerk Circulair Bouwen is inmiddels volwassen en telt meer dan tachtig partners uit de bouwketen. Na een tijd van subsidies kan het nu op eigen benen staan en initieert men zelfstandig nieuwe projecten. Impuls heeft hierin een stapje teruggezet en maakt alleen nog deel uit van de Raad van Advies.

LEES CASE 1: ISO ENERGY

LEES CASE 7: ENERGY-HUB OP ARNESTEIN

Inspireren en ondersteunen circulair ondernemerschap

In alle branches blijft het creëren van awareness voor circulair ondernemen belangrijk. Impuls organiseerde dit jaar bijeenkomsten en deed mee aan de Week van de Circulaire Economie, samen met Rabobank en VNO-NCW. Na iedere ervaring onderzoekt Impuls wat er gedaan kan worden om nog meer impact te genereren. Ook deelde Impuls vouchers uit aan mkb-ondernemers die de (markt)technische haalbaarheid van hun product of dienst in circulair ondernemen of energie wilden onderzoeken.

Symbiosis for Growth

Via Symbiosis for Growth (S4G) hebben we eveneens diverse initiatieven ondersteund. Smart Water Grids bijvoorbeeld. Prince Kunststof heeft met ondersteuning van Impuls gewerkt aan een innovatieve koppeling van sensoren onder waterdruk ten behoeve van intelligentere waternetwerken. In De KAAP worden hiervoor in 2024 ontwikkel-, test- en demofaciliteiten gerealiseerd. Via S4G steunde Impuls daarnaast het onderzoek naar de haalbaarheid van uitwisseling van restwarmte tussen Kelvion -fabrikant van warmtewisselaars- en kunststofproductiebedrijf Dragon Plastics.

BEKIJK VIDEO S4G

Integrale aanpak

Verschillende losse initiatieven probeert Impuls verder te ontwikkelen naar een gestructureerde, integrale aanpak. Impuls wil bedrijven in de energie- en grondstoffentransitie ondersteunen met advies en het in contact brengen met partijen die hen verder kunnen helpen. Hierbij wordt ook gelet op de verbinding met andere clusters, zoals Logistiek en Vrijtijdseconomie. Het valt op dat de toegevoegde waarde van Impuls ook extern steeds beter zichtbaar wordt waardoor het clusteren van initiatieven steeds beter gaat.

Wat betekent komst kerncentrale(s)?

Een nieuw initiatief in 2023 was het onderzoek naar wat de eventuele komst van (een) extra kerncentrale(s) in Zeeland zou betekenen voor het bedrijfsleven en het kenniscluster in deze regio. Impuls ziet in deze ontwikkeling een belangrijke verbindende rol voor haarzelf weggelegd. Dit jaar organiseerde Impuls diverse bijeenkomsten voor en met de Zeeuwse onderwijsinstellingen, TU Delft en NRG (Nucleair Research and consultancy Group). Daarnaast organiseerde Impuls een kennisdag voor het ministerie van EZK met bezoek aan en deelname van diverse (nucleaire) bedrijven en onderwijs- en kennisinstellingen van binnen en buiten Zeeland. Ook legde Impuls de verbinding met Smart Delta Resources en is de veelbelovende start-up Thorizon doorgaand gefaciliteerd in hun roadmap voor realisatie (op termijn) van een gesmolten zoutreactor.

Smart Delta Resources overgedragen

Een belangrijke stap die Impuls dit jaar maakte, was het overdragen van haar rol als penvoerder van Smart Delta Resources (SDR) aan North Sea Port. SDR gaat een nieuwe fase in waarbij infrastructuur de hoofdrol gaat spelen. Impuls is trots dat het SDR tot aan dit stadium heeft gefaciliteerd en blijft partner om de verbinding met grote bedrijven, mkb en de industrie in Zeeland te behouden.

Digitalisering

In 2023 is niet alleen de relevantie van digitalisering toegenomen voor bedrijven in Zeeland, maar ondernemers tonen ook een groeiend bewustzijn van de praktische mogelijkheden die digitalisering biedt. Steeds vaker worden digitalisering, robotisering en automatisering gezien als concrete oplossingen voor uitdagingen zoals een tekort aan personeel, de noodzaak van verbeterde efficiëntie en het verminderen van energieverbruik. Technologieën zoals augmented reality en kunstmatige intelligentie, zoals ChatGPT, vinden snel hun weg naar bedrijven. Ondanks deze positieve ontwikkelingen blijft er aanzienlijke terughoudendheid ten opzichte van digitalisering bij veel bedrijven bestaan. Ook blijven commercieel aantoonbaar succesvolle digitale producten en diensten onbenut. Desalniettemin draagt Impuls op verschillende manieren bij aan digitalisering in Zeeland, met projecten zoals Digitaal Doen Zeeland en Klik op Morgen.

Digitaal Doen Zeeland

Digitaal Doen Zeeland (DDZ) sloot 2023 af als het laatste jaar van de mkb-deal, een project dat als doel had de digitale transformatie van het Zeeuwse mkb te bevorderen. Impuls nam het voortouw als initiatiefnemer en uitvoerder. Gedurende het jaar werden talloze boeiende bijeenkomsten en workshops georganiseerd, waarbij intensief werd samengewerkt met de Kennis & Innovatienetwerken. Op verzoek van het mkb werden de bijeenkomsten voornamelijk gericht op thema's als: robotica, artificial intelligence, toerisme en maintenance. Alle investeringsvouchers zijn uitgereikt aan ondernemers en alle doelstellingen zijn in 2023 behaald. Het DDZ-project heeft bijdragen geleverd aan inspirerende digitale ontwikkelingen, waaronder een innovatieve app die door Bewegingstherapie Davidse ontwikkeld is om de communicatie tussen mensen met langdurige bewegingsklachten en oefentherapeuten te verbeteren. Evenals een digitale reis door het historische Middelburg met gebruik van slimme technologie zoals augmented reality die is

ontwikkeld door De Drvkkery. Tenslotte zijn ongeveer 60 ondernemers in 2023 individueel begeleid om hun digitaliseringsdoelen vanuit een bedrijfseconomisch perspectief succesvol te realiseren. Het project Digitaal Doen Zeeland heeft zich bewezen als zeer succesvol en heeft meer opgeleverd dan aanvankelijk verwacht.

5G Blueprint

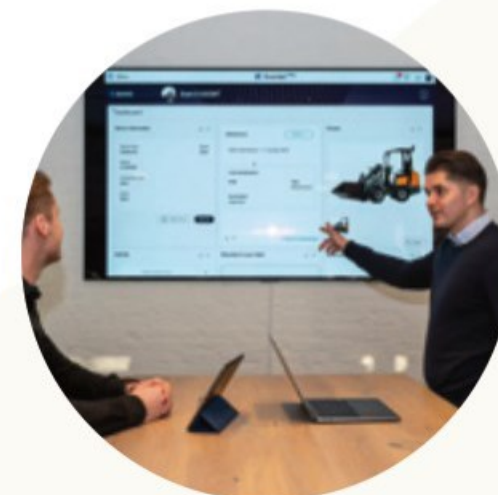
Het jaar 2023 markeerde tevens het einde van het Europese innovatieproject 5G Blueprint. Hierin werd technologie ontwikkeld waarmee voer- en vaartuigen op afstand konden worden bestuurd met behulp van 5G-connectiviteit. Uitdagingen zoals het oversteken van landsgrenzen, het docken van trucks en het rijden in konvooi werden succesvol aangepakt. Het project vond voornamelijk plaats in Zeeland, met cruciale test- en validatieactiviteiten in de Zeeuwse havens in samenwerking met North Sea Port en Verbrugge. Impuls Zeeland speelde een faciliterende rol door praktijktesten te ondersteunen en in samenwerking met Zeeland Connect inzichten en projectresultaten te delen binnen de Zeeuwse logistieke sector. 2023 stond in het teken van het voltooien van het project, met laatste tests en een groots eindevenement als afsluiting.

European Digital Innovation Hub (EDIH)

EDIH Zuid-Nederland ondersteunt de mkb-maakindustrie in Zeeland, Noord-Brabant en Limburg bij hun digitaliseringsvraagstukken. Dit project is onder de naam Klik op Morgen gestart in 2023. In Zeeland leidt Impuls dit project en werkt nauw samen met kennispartners in Zuid-Nederland. De ondersteuning van het mkb omvat het beschikbaar stellen van gratis digitale experts, het organiseren van workshops en demo-evenementen en het samenbrengen van vraag en aanbod. De doelgroep omvat onder andere machine- en apparatenbouw, voedselindustrie, procesindustrie en scheepsbouw.

In 2023 zijn diverse workshops georganiseerd. De eerste digitale experts zijn enthousiast aan de slag

gegaan. Klik op Morgen belooft impact te gaan maken op de digitalisering van de maakindustrie in Zuid-Nederland.

SECTOREN

Per sector beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten. In de bijlage is een compleet projectenoverzicht opgenomen van lopende en nieuw ontwikkelde projecten.

Vrijetijdseconomie (VTE)

Impuls Zeeland helpt ambitieuze ondernemers in de vrijetijdssector toekomstbestendiger te worden. Dat doet Impuls door als aanjager, adviseur, sparringpartner en projectontwikkelaar/-uitvoerder aan te zetten tot innovatie.

In 2023 heeft Impuls de functie van katalysator voor innovatie en vernieuwing voortgezet. Deels door haar rol als aanjager voor bedrijven in de sector te versterken en daarnaast ook door de rol als partner voor overheden en andere organisaties verder uit te bouwen.

De vrijetijdsector in 2023

De vrijetijdsector in Zeeland staat voor een complexe opgave door de toename van het toerisme en de druk op de ruimte die dat met zich meebrengt. Desondanks speelt de vrijetijdssector een belangrijke rol bij grote maatschappelijke opgaven. Zeeuwse ondernemers binnen de sector onderscheiden zich door te experimenteren met toepassingen en lopen daardoor voorop in Nederland en Europa, met Impuls als stimulerende partner.

Toekomst van de Zeeuwse vrijetijdssector

Initieel is doorontwikkeling bij toeristische ondernemers vaak gedreven door fysieke uitbreiding van het bedrijf. Echter, omwille van het ruimtegebruik en het gebrek aan draagvlak bij inwoners voor deze ontwikkelingen, is een andere kijk op ontwikkeling nodig.

Dit komt terug in Bestemming Zeeland 2030, het toekomstbeeld dat in 2022 door o.a. toeristische ondernemers, overheden, HZ Kenniscentrum Kusttoerisme en Impuls Zeeland is opgesteld.

Integraal aanjaagprogramma

De gezamenlijke ambitie is het creëren van een vrijetijdssector die in harmonie is met de samenleving en de omgeving. Impuls richt zich dan ook, samen met ondernemers, vooral op kwaliteitsverbetering en innovatie. Het gaat daarbij met name om ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming en andere businessconcepten waarmee bedrijven toekomstbestendig worden.

Inspiratie

Impuls helpt ondernemers bij deze ontwikkelingen via een programmatische aanpak van inspiratie, ondersteuning en financiering. Impuls inspireert en maakt ondernemers bewust van nieuwe mogelijkheden. Dit jaar organiseerde Impuls diverse rondetafelgesprekken, themabijeenkomsten en inspiratietours met bedrijfsbezoeken. Ook werden ondernemers bij elkaar gebracht in bedrijfsvergelijkingsgroepen, wat tot kennisdeling en succesvolle kruisbestuiving leidde.

Ondersteuning

In een integraal ondersteuningsprogramma heeft Impuls ondernemers met diverse middelen kunnen ondersteunen bij het zetten van stappen en de doorontwikkeling van het bedrijf. Vooral de hoge energieprijzen vormen een grote uitdaging voor ondernemers in de vrijetijdsector. Zij hadden dit jaar met name behoefte aan onafhankelijk advies over de toepasbaarheid van maatregelen in hun bedrijf. De duurzaamheidsscans van het Aanjaagprogramma Innovatie boden hierin waardevolle inzichten waarmee ondernemers verder aan de slag kunnen.

LEES CASE 2: NACHTJE IN DE KERK

LEES CASE 8: ZILT BIJ ZEE

Financiering

Met financieringsmogelijkheden via onder meer het Fonds Vrijetijdseconomie hielp Impuls ondernemers hun plannen te realiseren. In 2023 voerde Impuls een succesvolle pilot uit in de verbreding van de scope en doelgroep van het Fonds Vrijetijdseconomie (voorheen Fonds Verblifsrecreatie Zeeland). Deze pilot wordt nu omgezet naar een structurele verbreding van de doelgroep van het fonds van campings naar bedrijven in de branches verblijf-, dag- en waterrecreatie.

Ondersteuningsprogramma Schouwen-Duiveland

Met Gemeente Schouwen-Duiveland startte Impuls dit jaar een driejarig ondersteuningsprogramma. Ondernemers in die gemeente kunnen gebruikmaken van dit programma voor de innovatievraagstukken binnen hun bedrijf. Op basis van de vraag wordt de meest geschikte vorm van ondersteuning geboden waarmee de ondernemers toegang krijgen tot onafhankelijk advies en ondersteuning in verduurzaming en andere vormen van doorontwikkeling. De eerste toekenning is al gedaan en Impuls is nog met verschillende bedrijven in gesprek.

Ontwikkelperspectief

Dat de aanpak van inspiratie, ondersteuning en financiering goed werkte, was merkbaar in 2023. Toch was ook duidelijk dat ondernemers voorzichtig bleven met investeren. De strengere beleidskaders en onzekerheid over wat wel en niet mogelijk is, maakte het voor ondernemers complex hun weg in doorontwikkeling te vinden. Daarom fungeerde Impuls regelmatig als netwerkpartner bij diverse beleidsvraagstukken. Impuls pakte een actieve adviesrol in beleidsvraagstukken rondom de Kustvisie, Klimaatadaptatie en het ontwikkel- en afwegingskader voor doorontwikkeling van de sector. Bij het nieuw op te stellen provinciaal Ontwikkelkader Verblifsrecreatie was Impuls actief als gesprekspartner voor Provincie Zeeland en vertegenwoordiger namens de sector.

In deze rol pleitte Impuls er vooral voor dat de sector ontwikkelperspectief wordt geboden, ook op lange termijn, om zo te komen tot een aantrekkelijke en diverse vrijetijdssector.

Verduurzaming in de vrijetijdssector

Een succesvolle pilot op het gebied van verduurzaming was het (REACT-EU gefinancierde) project Z-GRID. Hierin stonden energievraagstukken van ondernemers centraal en is een innovatief energiemanagementsysteem ontwikkeld en toegepast op een camping. Kennis hierover is breed gedeeld, onder meer door het organiseren van een drukbezocht bedrijfsbezoek. Andere succesvolle pilotprojecten dit jaar waren het Zeeland in Stroomversnelling demo-project Duurzaam watergebruik en het Interreg project FACET. In het eerstgenoemde project werd met ondernemers naar opvang en hergebruik van water gekeken. FACET betreft een meerjarig Europees project waarin circulaire toepassingen onderzocht werden. Hierin zijn 20 bedrijven ondersteund in hun innovatie en zijn nieuwe toepassingen voor hergebruik van grondstoffen ontwikkeld, waaronder hergebruik van koffiedrab en sinaasappelschillen. Resultaten zijn gedeeld met partners in België, Frankrijk en Engeland.

3ST

Als vervolg op het project FACET is dit jaar een nieuw Interreg project gestart: 3ST, Speeding up Sustainability in the Tourism Sector. Dit project is gericht op ketenaanpak en versnelling van verduurzaming. Een van de bevindingen uit het FACET-project was dat bedrijven elkaar nodig hebben bij verduurzaming. In 3ST wordt een ketenaanpak geïnitieerd met gemeenten en ondernemers uit de hele keten en ligt de focus op energie en circulaire toepassingen van afval en water en het ontwikkelen van samenwerkingsmodellen die kunnen leiden tot efficiëntie en versnelling. Kennis en ervaringen met andere regio's in Duitsland, Zweden, Frankrijk en België worden gedeeld en gebruikt om voor Zeeland tot optimale oplossingen te komen.

Toeristische marketing

In 2023 heeft Impuls bovendien een rol gespeeld als procesbegeleider bij het doorontwikkelen van de toeristische marketing voor Zeeland. Dit project was gericht op het organiseren van de uitvoering van de Zeeuwse toeristische marketingstrategie en het verbinden van lokale en regionale initiatieven met provinciaal niveau.

Samenwerking in het ecosysteem

Dit alles doet Impuls in samenwerking met partners uit het toeristisch ecosysteem. Zo werkte Impuls in de Toeristische Uitvoeringsalliantie (TUA) nauw samen met Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZ). Impuls faciliteerde hierbij het programmamanagement van TOZ. Daarnaast is Impuls vanuit haar rol in het toeristisch ecosysteem actief betrokken in diverse overlegstructuren zowel op gemeentelijk, regionaal als Zeeuws niveau. Impuls brengt daarbij de ervaringen vanuit projecten met ondernemers in en verbindt opgaven van overheden met de ondernemerspraktijk. Zo werken ze samen aan de toekomstbestendigheid van de sector.

Agrifood

In 2023 stonden met name de voedsel- en eiwittransitie centraal. Er zijn belangrijke stappen gezet en bovendien is een sterke basis gelegd voor het vervolg. Naast de voedsel- en eiwittransitie waren er ook ontwikkelingen op het vlak van robotisering en digitalisering en versterkte Impuls samenwerkingen met belangrijke partners en stakeholders.

Voedseltransitie

Er komt steeds meer vaart in de voedseltransitie. In 2023 was de goedkeuring van het project New Waves een belangrijke stap voorwaarts. Dit project, gebaseerd op een publiek-private samenwerking, zorgt voor versnelling en versterking van de transitie in water, energie en voedsel in de Delta. De KAAP bleek ook de ideale locatie voor een innovatiecentrum rondom food: KAAP Food Innovation Punt. FoodDelta Zeeland gaat haar activiteiten hier verder doorontwikkelen. Waar New Waves gericht is op onderzoek, pilots en versnelling van marktintroductie, sluit het project Food Pioneers Accelerator hier mooi op aan: opschalen en introduceren van foodinnovaties. Dit project werd in 2023 geselecteerd voor een volledige projectaanvraag waarna deze is ingediend. Impuls ondersteunt dit programma met kennis en netwerk.

Impuls ondersteunde in 2023 ook Uireka, een uniek samenwerkingsverband van lokale uientelers en -verwerkers, onderzoekers en overheid om samen de uienteelt te verbeteren en te verduurzamen. Impuls verzorgde de opzet van het projectplan en hielp in het verkrijgen van een financiering.

Het Business Innovation Programma Food (BIPF) kon in 2023 ook weer op de steun van Impuls rekenen. Via kennis en netwerk zijn twee veelbelovende start-ups op weg geholpen: Superfood Zeeland en BLAT. De eerste werd geholpen met de verdere marktintroductie van de mosselburger, de tweede met het opzetten van een zelfvoorzienend verticaal teeltsysteem voor microgroenten.

Eiwittransitie

Zeeland wil een voorname rol spelen in de eiwittransitie. Schelpdieren spelen hierin een belangrijke rol. In 2022 hebben de schelpdiersector, het Rijk, Provincie Zeeland, natuurorganisaties en Impuls in de zogenaamde Blue Deal een gezamenlijke ambitie vastgesteld om natuurinclusieve schelpdierkweek in de Noordzee te helpen realiseren. Hiervoor is de Taskforce Schelpdiersector samengesteld met Impuls als secretaris. Belangrijke mijlpaal in 2023 is de tewaterlating van de mosselteelpilot door de PO Mossel (Productenorganisatie Mosselcultuur) in de Voordelta. Deze pilot moet praktische informatie opleveren over onder meer de teeltopbrengst, het teeltsysteem en de natuurontwikkeling.

De Taskforce heeft bovendien het belang van mariene eiwitten gepositioneerd in de nationale beleidsontwikkeling Voedselvisie Noordzee. Deze wordt begin 2024 door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan de Tweede Kamer aangeboden.

Tot slot heeft Impuls met de schelpdiersector een voorstel voor een revoluerend fonds opgesteld. Samen met het ministerie van LNV wordt gekeken naar opties voor financiering van een dergelijk fonds.

Protein Delta Zeeland

Onder regie van FoodDelta Zeeland is in 2023 de kerngroep Protein Delta Zeeland opgericht. Impuls gaat hierin samen met HZ University of Applied Sciences, Rabobank en Provincie Zeeland op zoek naar mogelijkheden om de eiwittransitie te versnellen. In 2023 is gewerkt aan het vormen van het ecosysteem en de ambitie voor 2024 is om de eerste ketenprojecten te starten.

Vanuit OPZuid, het programma (2021-2027) van de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland, gericht op het versterken van de regionale economie, werd in 2023 een project toegekend dat een bijdrage levert aan de eiwittransitie. Het gaat om het Brabants bedrijf Monkeys by the Sea dat visvervangers maakt. De Zeeuwse bedrijven Coroos, Enough en Meatless zijn in dit project onderdeel van het consortium. Impuls heeft een bijdrage geleverd aan het projectplan.

LEES CASE 3: MOSSELPILOT VOORDELTA

Robotisering en digitalisering

Op het gebied van robotisering en digitalisering kende Impuls dit jaar twee successen. Het eerste is de goedkeuring van het Interreg-project Smart Farming & Food Processing, gericht op innovatie in landbouw en voedselverwerking. Impuls heeft een actieve rol gespeeld in het aanhaken van Zeeuwse bedrijven. Het resultaat is dat het Zeeuwse Biodynamisch Landbouwbedrijf Meulwaeter een subsidie toegewezen krijgt voor de realisatie van een project. Het gaat om een belangrijke ontwikkeling in robotica voor onkruidbestrijding in de biologische landbouw. Het tweede succes heeft te maken met een project van Zeeuws bedrijf Vervae, samen met Proefboerderij Rusthoeve en onderzoeksorganisatie Delphy. Dit project, gericht op precisiebemesting, werd in 2023 door OPZuid goedgekeurd. Impuls ondersteunde tijdens de projectontwikkeling.

Samenwerkingen

In 2023 versterkte Impuls de samenwerkingen met diverse partners. Zo initieerde Impuls naast het regulier BIPF-overleg ook het ROM Agrifood-overleg en een overleg met de Brabantse ontwikkelingsmaatschappijen REWIN en BOM. Hierin worden gemeenschappelijke thema's besproken en kijkt men naar samenwerkingsmogelijkheden en het verbinden van elkaars ecosystemen. Dat doet Impuls ook over de grens met de ontwikkelingsmaatschappijen POM West- en Oost-Vlaanderen.

Samen met regionale netwerken Symbiosis for Growth (S4G) en FoodDelta Zeeland (FDZ) organiseerde Impuls een workshop over het tegengaan van voedselverspilling en het verwaarden van reststromen tot belangrijke grondstoffen. Tijdens de bijeenkomst zijn mooie matches tussen deelnemers gemaakt.

Klik!

LEES CASE 4: VERVAET

Logistiek

Logistiek Zeeland kijkt positief naar innovatieve technologieën rondom de energietransitie en autonoom transport en stelt zich open voor het uittesten en implementeren hiervan. Impuls Zeeland speelde een voorname rol in de totstandkoming van deze tendens.

Zeeland Connect & Energy Port Zeeland

Impuls is partner en penvoerder van het innovatienetwerk Zeeland Connect. In 2023 werden drie grote evenementen georganiseerd: Zeeland Connect On Tour, het CEO-diner en het jaarcongres. Ook is een professionaliseringsslag gemaakt. Hiervoor is een nieuwe programmamanager aangesteld en is een betaald lidmaatschap geïntroduceerd. Op deze manier kan een kwalitatief programma aangeboden worden en kunnen de innovatielijnen Logistieke Stroom & Verbindingen, Zero Emissie Logistiek, Digitalisering & Robotisering en Autonoom Transport alle vier evenredig ingevuld en ontwikkeld worden. Als penvoerder van Energy Port Zeeland is het, samen met de partners, gelukt WindDay 2024 naar Zeeland te halen.

Living Lab Autonoom Transport

Vier jaar geleden startte het OPZuid project Living Lab Autonoom Transport Zeeland (LLATZ) om de mogelijkheden van autonoom transport te verkennen. In 2023 zijn er autonoomscans uitgevoerd bij 20 bedrijven en is een workshop 'rijden op de openbare weg' georganiseerd. Ook is de succesvolle pilot 'mixed traffic terminal operation' uit 2022 bij Lineage Vliissingen verder opgepakt en is het voertuig doorontwikkeld. Impuls heeft als penvoerder een belangrijke rol gehad bij de verantwoording tijdens de afronding van het project. Door samenwerking en kennisuitwisseling tussen verschillende stakeholders is voldoende draagvlak gecreëerd om autonoom transport verder te ontwikkelen in de toekomst. Zowel doorontwikkeling bij terminals als het verkennen van verdere mogelijkheden op de openbare weg.

Zero Emissie Transport

In 2023 werd eveneens het OPZuid project Zero Emissie Transport (ZET) succesvol afgerond met een EV (Electric Vehicle)-tour voor Zeeuwse ondernemers als afsluiting. Verder zijn onder meer 37 gratis wagenparkscans en 75+ proefritten met elektrische bestelbussen uitgevoerd, is de eerste Clean Energy Hub van Zeeland in gebruik genomen bij Afslag Rilland en is de eerste waterstoftankstation-vergunning van Zeeland verleend in Terneuzen. Vanuit het ZET-project zijn ook talloze gesprekken gevoerd met ondernemers. Zo konden ondernemers in gesprek met expert Johnny Nijenhuis over elektrische trucks en is kennis gedeeld over het ZET-project tijdens de duurzaamheidsbeurs en Prinsjesdagbijeenkomst van de Terneuzense ondernemersvereniging TZW. ZET werd een katalysator voor nieuwe ontwikkelingen in Zeeland.

Zero Emissie Truck Academy

Een opvolging uit het ZET-project is de Zero Emissie Truck Academy (ZETA): een in 2023 ontwikkelde vijfdaagse cursus waarin ondernemers alles leren over AC/DC laden, infrastructuur, netcongestie en aansluiting, opwek, ontwikkeling voertuigen en ritplanning en zij daarnaast een eigen business case uitwerken. Zeeland had in dit project de primeur. In september is klas 1 gestart met 15 deelnemers en in november is klas 2 gestart met 10 deelnemers. De lessen zijn boven verwachting goed ontvangen. Niet alleen zorgde ZETA voor meer bewustwording, ondernemers wilden ook werkelijk met elektrificatie aan de slag, vormden een actief netwerk waarin ze hun ervaringen en zorgen bespraken en inspireerden anderen aan ZETA deel te nemen. Daarnaast is in 2023 het vervolg ontwikkeld voor klas 3 (start februari 2024) en klas 4 (start april 2024).

Afbeelding: ChatGPT

Ontwikkeling elektrificatie gaat door

Halverwege 2023 is ook in Zeeland netcongestie aangekondigd, wat invloed heeft op de mogelijkheden voor elektrificatie van transport in Zeeland. Los van de techniek en kostprijs, wordt de beschikbaarheid van stroom de belangrijkste factor in deze transitie. Toch is de aansluitstop voor bedrijven geen reden geweest om stil te blijven staan in deze ontwikkeling: de juiste kennis opdoen en samenwerking opzetten werd belangrijker dan ooit. Voor de aanschaf van één of enkele voertuigen, levert netcongestie nog geen acute problemen op en daarom bleven bedrijven intrinsiek gemotiveerd aan de slag te gaan met zero emissie transport.

Waterstof in mobiliteit

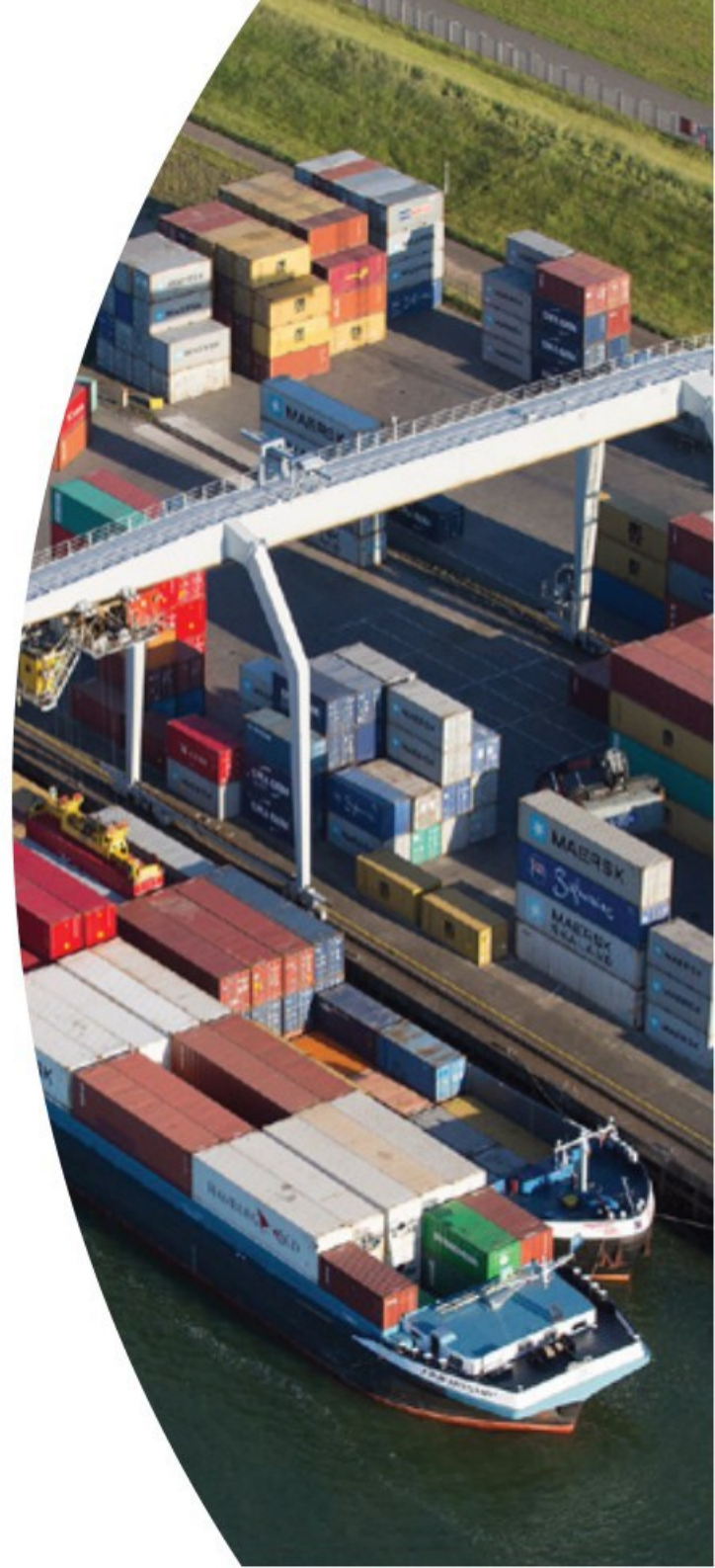
Een ander positief gevolg van ZET in 2023, was de honorering van het OPZuid-project "Groene Waterstofketen zwaar materieel Kanaalzone Zeeuws-Vlaanderen" met de beoordeling 'icoonproject' als beste project in het energietransitie-luik. Die beoordeling zorgt voor extra aandacht. Het doel is om het eerste waterstoftankstation van Zeeland te ontwikkelen. Impuls Zeeland heeft als ondersteunend partner geholpen bij de ontwikkeling van het project en de organisatie van het startevent. Vanaf nu zal de rol van Impuls met name liggen in de kennisverspreiding vanuit het neutrale platform Zeeland Connect. Een vergelijkbare rol werd dit jaar gespeeld in Zeeland Waterstofland, een REACT-EU project gericht op de realisatie van een universele, flexibele groene waterstof-tankwisselcontainer. Ondersteuning werd geboden bij de organisatie van de demonstratie bij het Veiligheidscentrum Zeeland en de kennis werd actief gedeeld met diverse netwerken.

Samenwerking met de Topsector Logistiek

Binnen het programma van de Topsector Logistiek zijn in Zeeland twee Modal Shift subsidies succesvol aangevraagd. Om hiermee wegtransport te verminderen, is de AgriFood+Express verder gepromoot en is de Schelde Barge Corridor opgezet: een binnenvaartverbinding tussen Westdorpe en Antwerpen. Er is een onderzoek gedaan naar aanvullende lading in het achterland van Brabant en Limburg en er zijn diverse netwerkbijeenkomsten georganiseerd, zoals de netwerkbijeenkomst wegtransport en de verladerskring Kanaalzone.

BEKIJK CASE 11: SCHELDE BARGE CORRIDOR

INVESTEREN

Impuls Zeeland ondersteunt ambitieuze ondernemers die binnen Zeeland willen investeren in duurzame en innovatieve ideeën. Wij bieden financiering en brengen hen in contact met de juiste connecties binnen fondsen en investeerders.

22

Financieringen

4

Projecten

€ 5,5 mln

Omvang
financieringen

426K

Projectomvang

In 2023 waren er in Zeeland volop goede initiatieven in verduurzaming en energietransitie. Dat vraagt om investeringscapaciteit. Vanuit alle investeringsfondsen heeft Impuls Zeeland hieraan een bijdrage kunnen leveren. Er werd gesignaleerd dat één bepaalde doelgroep minder goed bediend kon worden: individuele reguliere mkb-bedrijven die willen meebewegen in de transitie. 2023 stond dan ook voor een belangrijk deel in het teken van de voorbereiding van de oprichting van een nieuw investeringsfonds: het Transitiefonds.

Transitiefonds

Samen met Provincie Zeeland en andere stakeholders is in 2023 verkend of een nieuw investeringsfonds, het Transitiefonds, gevormd kan worden. De eerste focus van dit fonds was de energietransitie. Door de aangekondigde netcongestie in 2023 is de noodzaak van een financieringsvorm voor deze transitie nog belangrijker geworden. Het heeft ook gezorgd voor een inhoudelijke focusverlegging. Waar het fonds zich eerst voornamelijk op financiering richtte van elektrificatieplannen van individuele

bedrijven, wordt nu vanuit een bredere scope naar creatieve ketenoplossingen gekeken zoals energiehubs en andere samenwerkingsverbanden. Daarnaast is ook de financiering van initiatieven in de grondstoffentransitie/circulaire economie aan de scope van het Transitiefonds toegevoegd.

Het jaar 2023 is afgesloten in de wetenschap dat bij de aandeelhouders van Impuls Zeeland draagvlak is voor de oprichting van het Transitiefonds. 2024 zal in het teken staan van het werven van gelden, waarna het Transitiefonds hopelijk definitief kan starten.

Zeeuws Participatiefonds

Met de bestaande fondsen zijn in 2023 veel initiatieven financieel ondersteund, onder meer via het Zeeuws Participatiefonds (ZPF). Binnen dit fonds was dit jaar nog voldoende ruimte aanwezig om alle interessante innovaties te financieren, maar is een jaarlijkse groei in investeringsvolume merkbaar. Wanneer deze groei doorzet, kan het zo zijn dat over een aantal jaren alle gelden van het ZPF nagenoeg volledig geïnvesteerd zijn.

Trajecten financiële ondersteuning bedrijfsontwikkeling

Naast het ZPF beheren we diverse fondsen en vouchers. Samen met REWIN zijn we kartrekker van de Financieringstafel West-Brabant/Zeeland. Impuls vervult een eerstelijnsfunctie om ondernemers naar de juiste ondersteuningsvorm te leiden. In enkele gevallen worden mogelijkheden gecombineerd. Zo werd het bedrijf Blace ondersteund met financiering van de ontwikkeling en productie van een geluidsisolerende (onder)vloer. Via de Financieringstafel heeft de ondernemer kennis opgehaald en met een lening vanuit InnoGo! kunnen de volgende stappen gezet worden.

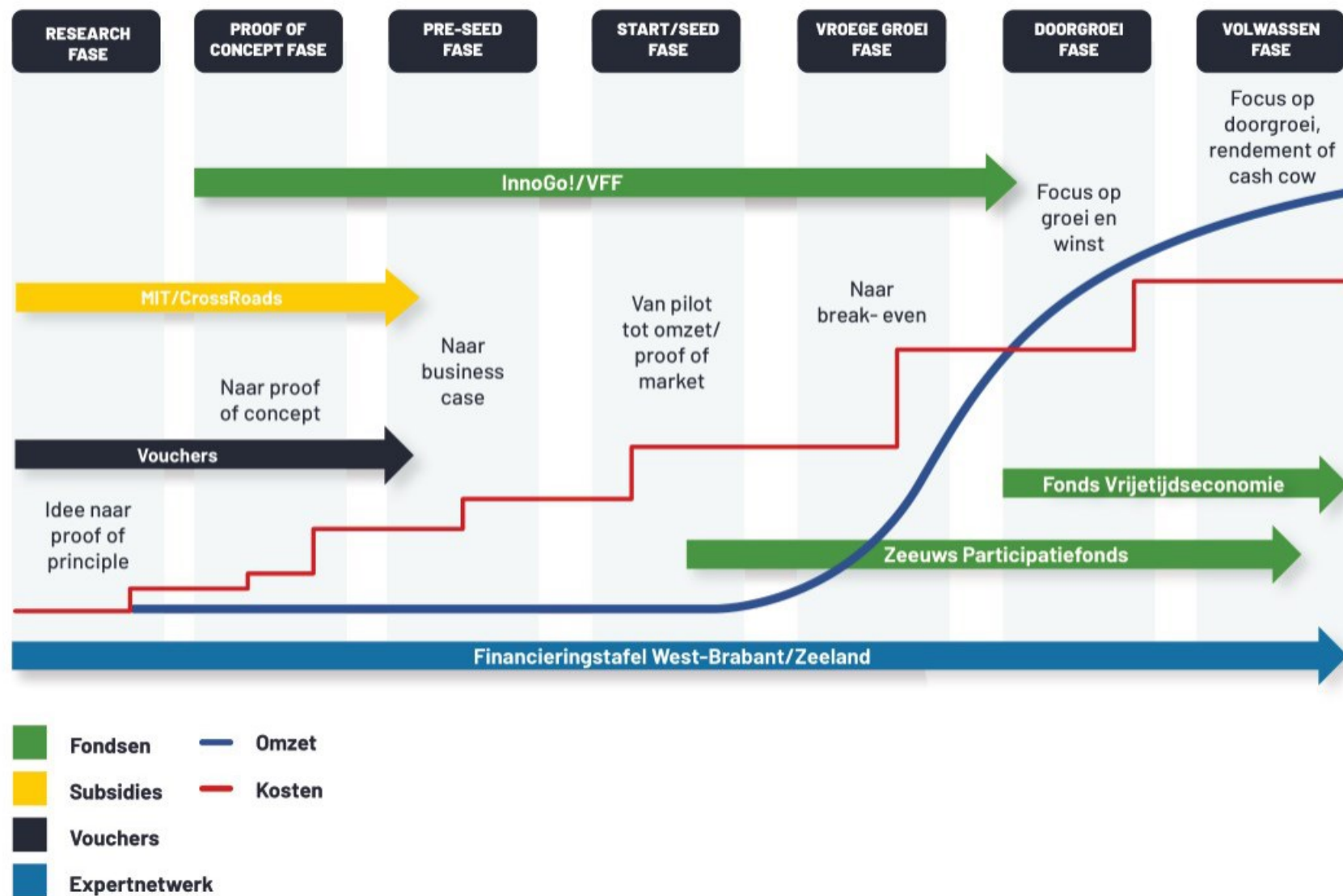

LEES CASE 9: HELLOCONTAINER

LEES CASE 12: HYDRAUVISION

FINANCIERINGSMOGELIJKHEDEN

In dit figuur is te zien bij welke fase van innovatie de diverse financieringsmogelijkheden van Impuls kunnen passen.

Figuur: Financieringsmogelijkheden

Verbreding fondsen

Een mooi voorbeeld van hoe bedrijven met vouchers worden ondersteund, is EMS B.V. Zij gebruikten een Zeeland Financial Matching (ZFM) voucher voor de optimalisatie van hun OPZuid subsidieaanvraag. En met succes, de aanvraag is toegekend. Dit betekent dat EMS Europese subsidie ontvangt voor de ontwikkeling van een wereldwijd innovatief detectie- en waarschuwingssysteem. Met dit systeem worden risico's in de indoorfarm vroegtijdig geïdentificeerd waardoor teelt- en plantschade kan worden voorkomen.

Dit jaar werden 21 Financial Matching Vouchers uitgegeven voor een totaalbedrag van € 97.500,-.

Verbreding kaders Fonds Vrijetijdseconomie Zeeland

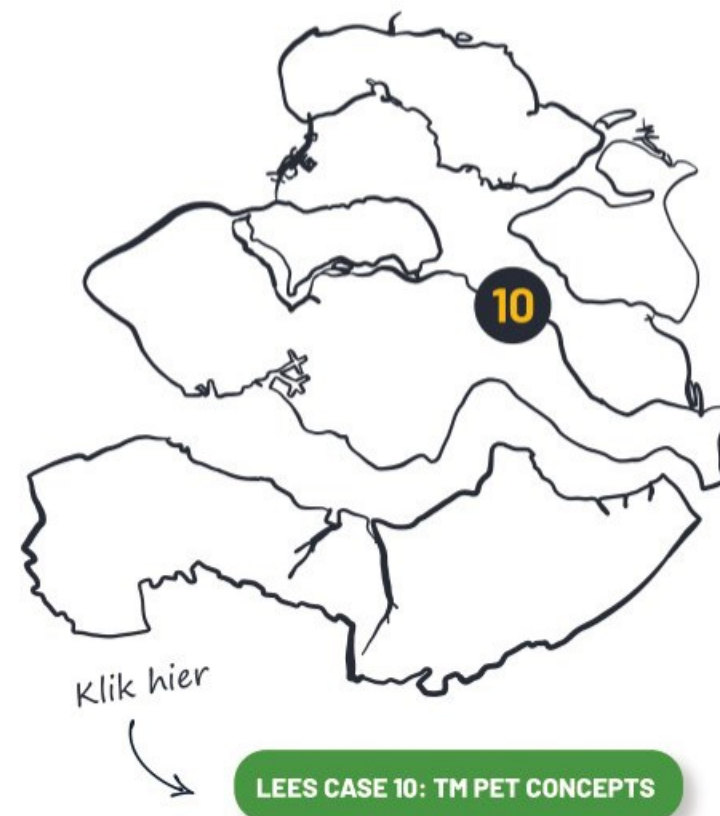
Het belangrijkste doel van de financieringen is om ondersteuning te bieden aan ondernemers die binnen Zeeland willen investeren in duurzame en innovatieve ideeën. Specifiek in de branche vrijetijdseconomie ontstond een behoefte aan financiering waar het toenmalige Fonds Verblijfsrecreatie nog geen antwoord op had. Daarom werd in 2023 onderzocht of een verbreding mogelijk was met betrekking tot de doelgroep en scope van dit fonds. Waar het fonds eerst gericht was op grotere campings, is nu een pilot uitgevoerd met bedrijven uit andere subbranches zoals dagattracties en kleine verblijfsrecreatie. De resultaten van deze pilot waren zeer positief. Het Fonds Verblijfsrecreatie Zeeland gaat daarom verder als Fonds Vrijetijdseconomie Zeeland.

Begeleiding van bedrijven

Naast het financieren van bedrijven, biedt Impuls deze bedrijven ook begeleiding. In 2023 is een venture development traject gestart om samen met alle ROM's die begeleiding verder door te ontwikkelen. Dit wordt in 2024 nader uitgewerkt en geïmplementeerd. Daarnaast werkte Impuls nauw samen met Dockwize, waar ondernemers waardevolle ontwikkelprogramma's volgden en Impuls expertise leverde op het gebied van investeringsvraagstukken.

FONDS	AANTAL BEDRIJVEN	BEDRAG INVESTERING
InnoGo!	8	€ 1.435.000
Fonds Vrijetijdseconomie Zeeland	6	€ 750.000
Zeeuws Participatiefonds	8	€ 3.342.000
Totaal	22	€ 5.527.000

INTERNATIONALISEREN

Impuls Zeeland ondersteunt Zeeuwse bedrijven met internationale ambities (International Trade) en begeleidt (inter)nationale ondernemers bij het vestigen en uitbreiden in Zeeland (Foreign Direct Investment). Impuls helpt nieuwe afzetmarkten te vinden in het buitenland en verbindt ondernemers met elkaar én met potentiële, internationale opdrachtgevers of samenwerkingspartners. Op deze manier wordt een duurzame en sterkere Zeeuwse economie gecreëerd.

2

Vestigers

€ 3,8 mln

Omvang investeringen

500K

Projectomvang

10

Events

29

Investor Relations
gesprekken

40

Trade Relations
Programma gesprekken

FOREIGN DIRECT INVESTMENT (FDI)

INTERNATIONAL TRADE

Foreign Direct Investment (FDI)

Er was in 2023 interesse van internationale bedrijven om zich in Zeeland te vestigen. Ook voerde Impuls constructieve gesprekken met Zeeuwse gemeenten en Provincie Zeeland over de noodzaak van nieuwe bedrijventerreinen. Dit resulteerde in juli zelfs tot een gezamenlijke actiebereidheid tot het uitbreiden van bedrijventerreinen. Twee dagen later kondigden TenneT en Stedin de aansluitstop wegens netcongestie aan.

Aansluitstop en vestigen in Zeeland

De aankondiging heeft grote impact op de activiteiten rondom internationalisering. Het raakt onder meer de internationale bedrijven die zich in Zeeland willen vestigen. Juist bedrijven die een belangrijke bijdrage aan de voedsel- en eiwittransitie kunnen leveren. Naast een beperkt aanbod qua bedrijventerrein, vormt nu ook netcongestie een obstakel voor deze ontwikkelingen. Geplande logistieke centra in Zeeuws-Vlaanderen werden na jaren van aanloop gelukkig wel gerealiseerd.

Bedrijven verbinden

Impuls is in de tweede helft van 2023 actief op zoek gegaan naar verbindingen tussen bedrijven onderling. Welke ruimte en stroomcapaciteit heeft het ene bedrijf over waar de ander gebruik van kan maken? Die mogelijkheden helpt Impuls optimaal te benutten. Daarbij gaat het om hulp voor bedrijven één op één, maar ook om onderzoek naar de mogelijkheid van energiehub's op bedrijventerreinen. Hoewel de onmogelijkheden van netcongestie duidelijk zijn, bleef en blijft Impuls samen met alle stakeholders in gesprek over de mogelijkheden. Is bijvoorbeeld de vestiging en aansluiting van een nieuw bedrijf dat een belangrijke oplossing biedt voor netcongestie wellicht toch mogelijk? Impuls maakt dit soort kansen bespreekbaar en zet hier vol op in.

Handelsmissie

Omdat het ook belangrijk is om inzicht te hebben in de stappen die internationale bedrijven in Zeeland van plan zijn te gaan zetten, ging Impuls in 2023 met een delegatie vanuit onder meer Provincie Zeeland en North Sea Port op handelsmissie naar Amerika. Er werden zes hoofdkantoren van Amerikaanse bedrijven met een vestiging in Zeeland bezocht. Gesprekken gingen over hun plannen en toonden aan dat de interesse voor Zeeland blijft, al houdt men ontwikkelingen rondom stikstof(vergunningen) en netcongestie nauwlettend in de gaten.

Aantrekken nieuwe bedrijven

Impuls Zeeland versterkt de Zeeuwse economie door het aantrekken van (buitenlandse) bedrijven die een aanvulling zijn op de (Delta) regio, ketens versterken en voldoende kwaliteit en substantie hebben om een duurzame bedrijfsvestiging te realiseren.

Behoud en uitbreiding bestaande bedrijven

Daarnaast ligt de focus op het behoud van bedrijven in deze regio en het bieden van ondersteuning bij uitbreidingsinvesteringen. Door contact te onderhouden met gevestigde bedrijven in de regio en hen regelmatig te bezoeken, komen deze uitbreidingsinvesteringen vroegtijdig in beeld en worden signalen over het vestigingsklimaat (regionaal en nationaal) opgepakt, geregistreerd en op het juiste niveau onder de aandacht gebracht. Het gaat hierbij om regionale bedrijven of bedrijven met een grote economische impact waarvan het moederbedrijf zich in het buitenland bevindt.

LEES CASE 5: PRINCE KUNSTSTOF INFRA

LEES CASE 6: VERMEER

Invest in Holland netwerk

Impuls Zeeland is partner in het Invest in Holland netwerk. Dit netwerk is een landelijk dekkend samenwerkingsverband van veertien organisaties met als gedeeld doel het duurzaam versterken van de Nederlandse economie door het aantrekken en behouden van buitenlandse investeringen voor Nederland. Samen werkt men aan het uitvoeren van de nationale acquisitiestrategie 'Invest in Holland 2020-2025' die bestaat uit de vier pijlers: acquisitie op sterktes, investor relations, vestigingsklimaat en samenwerking in het netwerk. Nationaal en internationaal zoekt Impuls met name afstemming met ander ROM's, met Nederland Distributieland (NDL/Holland International Distribution Council) en Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA). Samen vormen deze partners het Invest in Holland Netwerk.

Zeeland als vestigingsregio

Voor een succesvolle acquisitie is een voortdurende promotie van Zeeland als vestigingsregio voor bedrijven noodzakelijk. Door de (inter)nationale onbekendheid van de kwaliteiten van de provincie en hardnekkige vooroordelen, komt Zeeland bij veel investeringsprojecten nog niet op de locatielijst voor. Een forse inzet op de promotie van de regio als aantrekkelijke vestigingslocatie voor bedrijven blijft daarom noodzakelijk. Datzelfde geldt voor het voortdurend bekendmaken van de geboden dienstverlening aan bedrijven en partners binnen en buiten de regio. Zeeland ligt strategisch tussen Rotterdam en Antwerpen en heeft binnen de provincie zelf korte lijnen tussen het bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden voor het opzetten van innovatieve samenwerkingsverbanden. Voor het aantrekken van nieuwe bedrijven op het haventerrein werkt Impuls nauw samen met North Sea Port. De hoge kwaliteit van leven in Zeeland maakt dat deze provincie een goed vestigingsklimaat heeft.

Focusgebieden

In 2023 werd continu deelgenomen aan de sectorteam Chemie, Food (inclusief focusteam "eiwittransitie"), Energie (inclusief focusteam Clean Tech Energy) en Nationale Acquisitie Teams (NAT) Food. Binnen deze teams werken diverse Nederlandse regio's samen die voor de betreffende sector een sterke positie hebben. Zij formuleren nationale (deel)proposities op basis van regionale input en bundelen de aanwezige acquisitiekraft. Voor de sector Logistiek is er een Nationaal Acquisitieoverleg (NAO); ook daaraan neemt Impuls Zeeland deel. In Zeeland zijn we sterk in de topsectoren chemie, agrifood, logistiek en energie. Ons strategisch onderzoek, in samenwerking met het adviesbureau FDI Center Berlijn, wijst uit dat na verdieping hier een viertal subsectoren echt kansrijk zijn: chemische recycling (plastic to feedstock), plant based meat substitutes, land based aquaculture en insect farming. Vanuit die visie richt Impuls haar acquisitie met name op deze pijlers.

INVEST IN
Holland

International Trade

Helaas beperkt de eerder benoemde netcongestie ook de mogelijkheden van bestaande Zeeuwse bedrijven om kansen te verzilveren in het buitenland. Uitbreiding van hun bedrijf en het toekomstbestendig maken ervan door verduurzaming hangen namelijk vaak samen met extra energiebehoefte. Netcongestie zorgt dus ook voor een rem aan de Trade-kant van internationalisering.

Het Trade & Innovate NL-netwerk (TINL)

Impuls bundelt de krachten van publieke organisaties om ondernemers beter te ondersteunen op internationale markten vanuit het Trade & Innovate NL-netwerk (TINL). Dit netwerk verbindt Nederlandse ondernemers met elkaar en met opdrachtgevers uit het buitenland. Impuls Zeeland is sinds 2020 toegetreden tot dit netwerk en werkt hierin samen met 11 regionale partners. De kennis, ervaring en laagdrempeligheid van het Trade and Innovate NL-netwerk maakt dat er snel geschakeld en samengewerkt wordt tussen de verschillende partners.

Het Export Accelerator Program is een acceleratieprogramma van TINL en verschillende Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen dat mkb-bedrijven voorziet van maatwerkondersteuning om de marktintroductie in het buitenland versnellen. Impuls heeft in 2023 twee Zeeuwse ondernemers begeleid binnen dit project. Het programma en de begeleiding werden hoog gewaardeerd.

Enterprise Europe Network (EEN)

Binnen Europa was Impuls Zeeland onder meer actief in het Enterprise Europe Network (EEN), een netwerk dat internationaal zakendoen makkelijker wil maken. Namens Zeeland vertegenwoordigt Impuls de maritieme sector van Nederland. Een sector waarin transities zoals de energietransitie en digitalisering terugkomen. In 2023 organiseerde Impuls een matchmaking event op een maritieme beurs. Met ruim 225 inschrijvingen was het een enorm succes.

Als gevolg daarvan heeft Europort Impuls gevraagd om in 2024 een matchmaking event in Istanboel te coördineren.

Nieuwe focus: Scandinavië

België, Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk blijven voor Zeeland belangrijke exportlanden. Tijdens de jaarlijkse ondernemersgesprekken en uit signalen van North Sea Port werd duidelijk dat steeds meer ondernemers willen inzetten op Scandinavië. Daarom is Impuls zich meer op die regio gaan richten. Er is geïnvesteerd in het vinden van de juiste contacten in onder meer Zweden en Denemarken en deze landen werden bovendien belicht tijdens de Week van de Export. Dit event organiseerde Impuls in 2023 voor het eerst. Het was een succesvolle week met iedere dag een bijeenkomst op het gebied van internationaal zakendoen. In totaal werden zes voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd.

Samenwerking

In 2023 organiseerde Impuls diverse activiteiten in samenwerkingsverband met andere ROM'S en het RVO. Met name met Horizon Flevoland en de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij deelt Impuls veel raakvlakken. In september deelde Impuls met Horizon Flevoland bijvoorbeeld een gezamenlijke stand op de Potato Europe in Doornik en in november namen twee Zeeuwse ondernemers deel aan het gezamenlijke Smart Farming Paviljoen op de Agritechnica in Hannover. Dit heeft tot meerdere successen geleid.

TRADE AND
INNOVATE WITH
THE DUTCH

3. STRATEGIE EN WAARDECREATIE

Missie

Ieder idee en iedere beweging heeft een eerste impuls nodig. Wij zorgen voor deze impuls rond innoveren, investeren en internationaliseren in Zeeland. Met onze kennis, diensten en netwerk geven we een stimulans aan ontwikkelingen die bijdragen aan de Zeeuwse economie. Dat doen we als betrokken en bevlogen verbinder en sparringpartner voor ambitieuze ondernemers. Samen gaan we voor het beste resultaat en creëren we maximale impact.

Visie

Wij streven naar een duurzame ontwikkeling van Zeeuwse bedrijven en de regionale economie. Met bedrijven, overheden en kennisinstellingen ontwikkelen en versterken we ecosystemen: we brengen specialisaties uit verschillende sectoren bij elkaar in programma's en projecten. Ons ultieme doel? Ondernemers helpen met innovatie en ontwikkeling zodat we samen komen tot een sterk, duurzaam en toekomstbestendig Zeeland.

Onze kernwaarden

Ondernemend

Bevlogen, gedreven, proactief en initiatiefrijk

Verbindend

Samen maximale impact creëren

Resultaatgericht

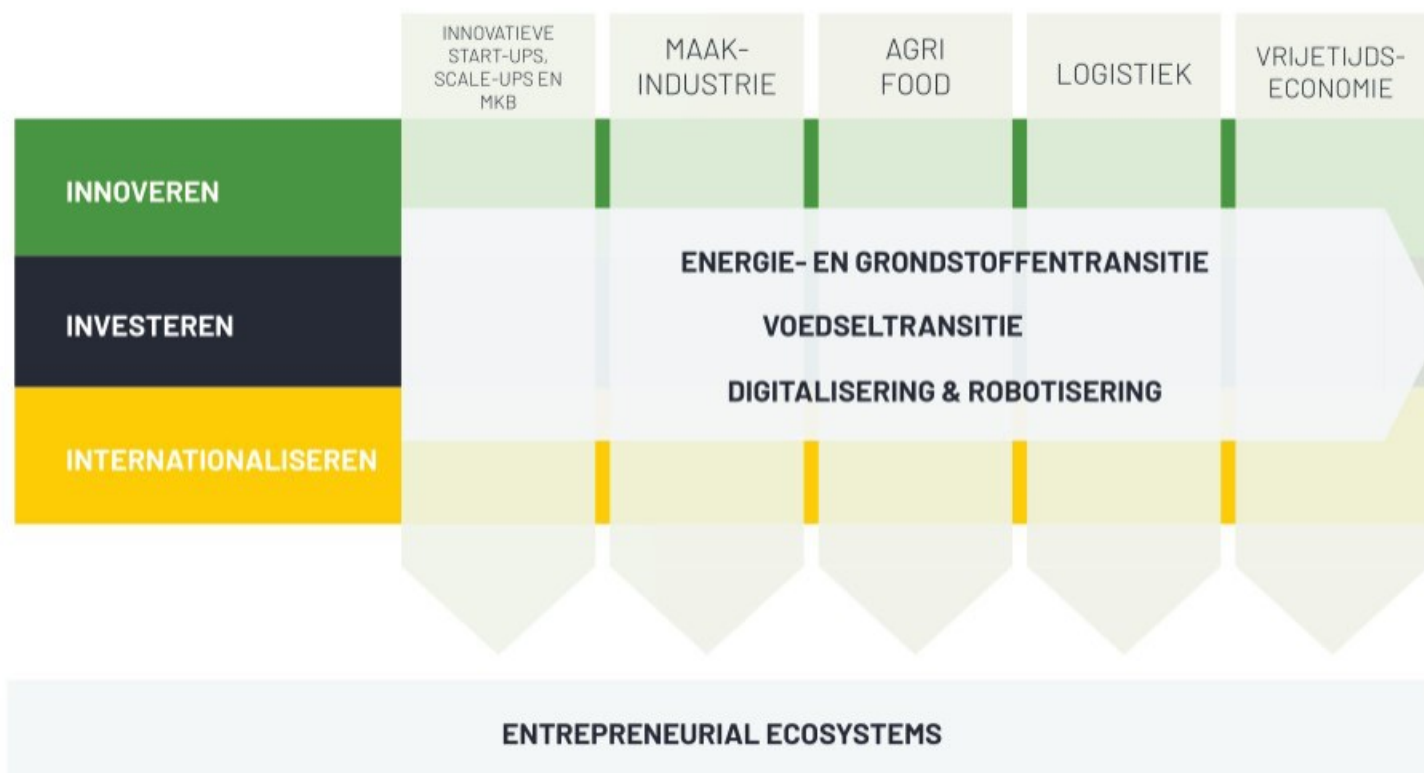
Actie, stappen zetten, gaan voor het beste resultaat

Betekenisvol

Helpen het verschil te maken

Toegankelijk

Betrokken en makkelijk benaderbaar

Figuur: Strategie Impuls Zeeland

Maatschappelijke transitie

Impuls is opgericht om de economische structuur te versterken. Daarbij richten wij ons op maatschappelijke transitie waarbij innovatie een leidend thema is. De transitie waar wij ons op richten sluiten aan bij de innovatieagenda van Provincie Zeeland en de KIA van het Rijk.

Impuls richt zich op drie pijlers: energie- en grondstoffentransitie, voedseltransitie en digitalisering. Deze strategische focus sluit aan bij drie van de vijf missies uit het missiegedreven innovatiebeleid vanuit EZK en daarmee dragen we vooral bij aan Sustainable Development Goals 7, 8, 9, 12 en 13.

Structuurversterking en innovatie

In 2022 zijn we gestart om te werken met het ecosysteemmodel van Stam. Dit betreft een meer systematische aanpak van ecosystemenbenadering. In dit model wordt naar verschillende elementen gekeken die een bijdrage leveren aan een optimaal ondernemend ecosysteem. In 2023 heeft het accent gelegen op de doorontwikkeling van de kennisinfrastructuur en de voortzetting van financiering door voortzetting van Zeeland in Stroomversnelling.

Kennisinfrastructuur (talent & knowledge)

Samen met partners hebben we voor de regio een bijdrage geleverd aan de Regio Deal North Sea Port District samen met de Kennis- & Innovatienetwerken Zephyros, FoodDelta Zeeland, KIC-MPi, Schelde Safety Network, Dockwize, de Co3-campus, Scalda en HZ University of Applied Sciences. Hiermee wordt o.a. de kennisinfrastructuur op de Kenniswerf in Vlissingen

en de Co3-campus in Terneuzen versterkt, worden voorbereidingen getroffen voor de ontwikkeling van het Delta Climate Center en wordt geïnvesteerd in het aantrekken van talent. Daarnaast zijn we bezig met het opbouwen van het nucleair ecosysteem. We hebben een kenniscluster georganiseerd en brachten kennispartijen samen. Samen met Dockwize en FoodDelta Zeeland zijn in 2023 voorbereidingen getroffen om workshops te organiseren in het kader van de voedseltransitie.

Impuls heeft ook in 2023 een belangrijke rol gespeeld bij het begeleiden van de doorontwikkeling van de K&I-Netwerken en het stimuleren van gezamenlijke projectontwikkeling. Zo is Zeeland Connect overgestapt naar een betaald lidmaatschap om een professionaliseringsslag te maken en de vier innovatielijnen optimaal in te vullen.

Investeren in innoveren (finance)

Provincie Zeeland heeft samen met de Zeeuwse gemeenten de subsidieregeling Zeeland in Stroomversnelling (ZIS) voortgezet. De intentie van de gemeenten is om de bijdragen te verdubbelen. Impuls behoudt haar rol in de toeleiding naar deze subsidieregeling. ZIS is een belangrijk instrument om innovatie in Zeeland te bevorderen, ook als eerste stap naar Europese subsidieprogramma's zoals OPZuid en Interreg.

WAARDECREATIEMODEL

De beschikbare kapitalen worden op een zo efficiënt mogelijke manier ingezet om een zo groot mogelijke maatschappelijke bijdrage te leveren. De beoogde impact op de samenleving is vastgelegd in het waardecreatiemodel. Dit model geeft helder weer welke kapitalen worden benut, hoe ermee wordt omgegaan, op welke manier waarde wordt toegevoegd, en welke voordelen dit voor de maatschappij oplevert. Deze bijdrage is opgedeeld volgens de door Impuls gekozen mondiale doelstellingen (SDG's).

Het waardecreatiemodel is geïntegreerd met het businessmodel, waarin de kerntaken, aanpak en kernwaarden van Impuls centraal staan. Deze elementen bepalen hoe de activiteiten uitgevoerd worden en op welke manier. Door optimaal gebruik te maken van de vier kapitalen wordt maximale impact gegenereerd die bijdraagt aan de doelstellingen van Impuls en aan de SDG's.

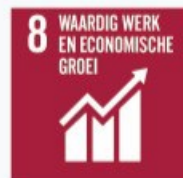
Impuls is een impact gedreven organisatie waarbij SDG's centraal staan. De gekozen SDG's zijn door ons Management Team en Raad van Commissarissen (RvC) vastgesteld. Middels de kerntaken willen wij hieraan een bijdrage leveren.

Deze SDG's staan centraal in het jaarverslag. Impuls draagt hieraan bij via haar rol in de projecten. In de bijlage is een projectenoverzicht opgenomen. Per project is één primaire SDG gekozen. Dit geldt ook voor de cases die in dit jaarverslag worden toegelicht.

SDG 7: Betaalbare en duurzame energie

De ontwikkeling en het gebruik van technologieën voor energiebesparing en hernieuwbare energiebronnen zijn een wezenlijk middel om energieverbruik en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen. Dit heeft een positief effect op onze welvaart.

SDG 8: Waardig werk en economische groei

Economische groei is pas duurzaam als kapitaal, arbeid en grondstoffen verantwoordelijk worden ingezet en als winsten en inkomens eerlijk verdeeld worden tussen burgers en bedrijven.

SDG 9: Industrie, innovatie en infrastructuur

SDG 9 streeft ernaar de mobiliteit en infrastructuur te verbeteren, en de nadelen ervan – zoals tijdverlies als gevolg van files, onveiligheid in het verkeer en druk op het milieu – te verminderen. Ook moet het bedrijfsleven innoveren en verduurzamen.

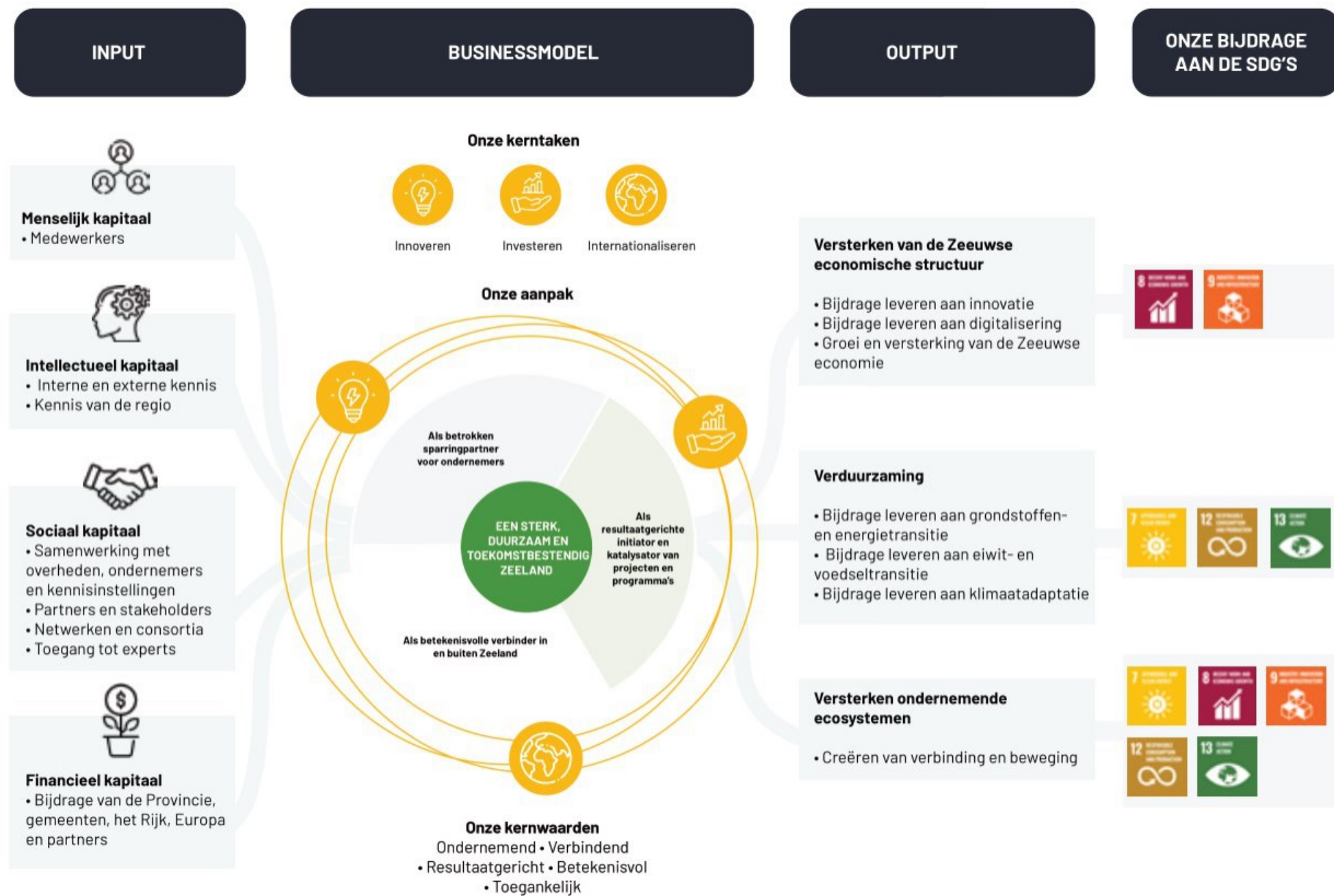
SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie

Duurzame productie en consumptie, met een efficiënter gebruik van grondstoffen, verlaagt de druk op het milieu en vermindert de afhankelijkheid van die grondstoffen.

SDG 13: Klimaatactie

SDG 13 is gericht op de aanpak van de door mensen veroorzaakte klimaatcrisis. In 2015 is het Parijs-akkoord tot stand gekomen dat beoogt klimaatverandering en de nadelige effecten daarvan te verminderen. De effecten van klimaatverandering vormen een bedreiging voor mens en natuur.

Figuur: waardecreatiemodel

4. INTERNE ORGANISATIE

ENVIRONMENT, SOCIAL & GOVERNANCE

Impuls vindt het belangrijk om de impact van haar organisatie inzichtelijk te maken. Daarom is in 2023 een start gemaakt met ESG. ESG staat voor Environmental, Social, and Governance (Milieu, Sociaal en Bestuur). Het is een raamwerk dat wordt gebruikt om de duurzaamheidsprestaties van een bedrijf of organisatie te beoordelen. De ESG-principes worden steeds meer erkend als drijvende krachten achter economische groei, stabiliteit en welvaart en kunnen een positieve impuls geven aan de regionale ontwikkeling.

Het is geen nieuw concept, maar het heeft de afgelopen jaren aan kracht gewonnen als antwoord op de groeiende zorgen over klimaatverandering, sociale ongelijkheid en bestuurskwesties. Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen spelen een cruciale rol bij het ondersteunen en stimuleren van bedrijven die zich committeren aan ESG-normen. ESG is niet alleen een ethische keuze, maar ook een strategische.

ENVIRONMENTAL

CO2-voetafdruk

In het jaar 2023 is voor het eerst een CO2-meting uitgevoerd voor Impuls om de CO2-uitstoot te monitoren en te verminderen. Uit deze meting over 2022 is gebleken dat ongeveer 56 ton CO2-uitstoot aan de organisatie van Impuls kan worden toegeschreven. We zijn actief op zoek naar manieren deze uitstoot te verminderen en hebben verschillende maatregelen genomen.

Reisbeleid

De CO2-uitstoot komt voornamelijk voort uit reizen. Het MT heeft een reisbeleid vastgesteld gericht op het gebruik van elektrische auto's en fietsen, het gebruik van het openbaar vervoer en het gezamenlijk carpoolen, in plaats van het gebruik van benzine- of dieselauto's. Hierbij geldt de afweging of investering in tijd en geld realistisch is.

Op weg naar CO2-neutraliteit

Als organisatie wordt ernaar gestreefd CO2-neutraal te worden. In eerste instantie zetten we in op energiebesparing, wanneer dit niet toereikend is gaan we over op compensatie. Plannen zijn opgesteld om de CO2-uitstoot te compenseren en hiermee wordt gestart in 2024. In samenwerking met Ecolands worden certificaten aangeschaft om de CO2-uitstoot te compenseren. De verdere afstemming en optimalisatie gaan gedurende het jaar 2024 plaatsvinden.

SOCIAL

HR

34
Gem. FTE's (2022)

37,4
Gem. FTE's (2023)

36
Vast in dienst

8
Tijdelijk contract

44 **9**
in dienst inhuur

Aantal medewerkers ultimo 2023
Aantal medewerkers ultimo 2022:
43 in dienst en 9 inhuur

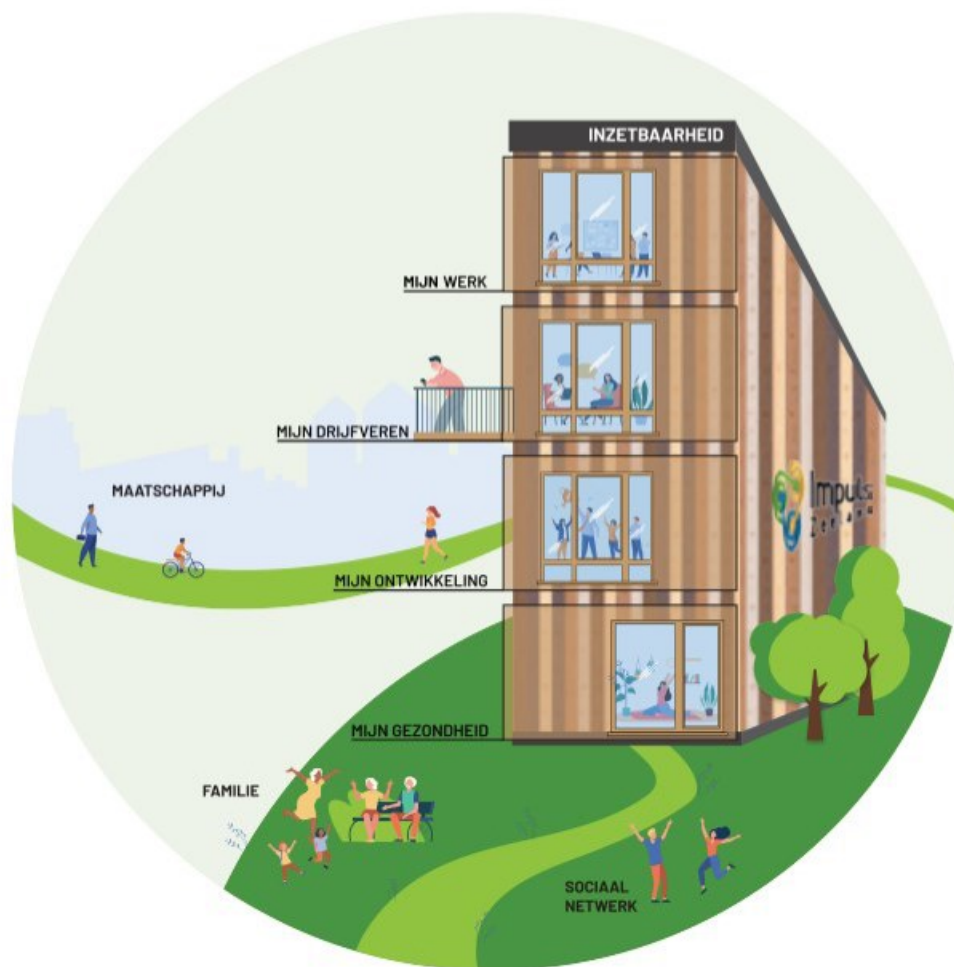
3,34%
Ziekteverzuim
Incl. zwangerschapsverlof.
2022: 7,53%

8 ↑
Instroom
7 ↓
Uitstroom

HRM-beleid/Huis van Werkvermogen

Voor een kennisintensieve organisatie als Impuls worden medewerkers beschouwd als het belangrijkste kapitaal. Er wordt daarom veel waarde gehecht aan het bieden van een prettige, uitdagende en inclusieve werkomgeving waarin medewerkers zich kunnen ontwikkelen.

In 2023 is de gesprekscyclus middels het Huis van Werkvermogen (HvW) ingevoerd. Alle medewerkers hebben inmiddels een eerste gesprek conform dit model gehad. Eens in de twee maanden wordt "de rode draad" besproken door het MT op basis van deze gesprekken, waarbij bepaald wordt of wijzigingen nodig zijn in het HR-beleid. De werkgroep Huis van Werkvermogen komt eens per kwartaal bijeen om acties naar aanleiding van de evaluatie verder uit te werken.

ETHIEK EN INTEGRITEIT

Gedragscode

Integer en ethisch handelen van al haar medewerkers wordt nagestreefd door Impuls. Hiertoe hanteert de organisatie de Code of Conduct, die jaarlijks waar nodig wordt bijgesteld en vastgesteld door de Raad van Commissarissen (laatste vaststelling RvC van 5 december 2023).

Vertrouwensregeling

Impuls Zeeland wil voor alle medewerkers een veilige en gezonde werkplek creëren waarbij ongewenste omgangsvormen en ander ongewenst gedrag, op welk niveau dan ook, niet wordt geaccepteerd.

Impuls heeft twee vertrouwenspersonen aangesteld. Werknemers kunnen een beroep doen op de steun van deze vertrouwenspersonen en zij bieden praktische en emotionele ondersteuning aan personen die geconfronteerd worden met (seksuele) intimidatie, machtsmisbruik, pesterijen, agressie, geweld of discriminatie en geven advies aan personeelsleden die beroepshalve geconfronteerd worden met dergelijke grensoverschrijdende en ongewenste omgangsvormen. 100% vertrouwelijkheid is hierbij het uitgangspunt. Arbeidsconflicten tussen medewerker en leidinggevende of directie vallen niet onder de regeling vertrouwenspersoon. Indien een klacht intern niet kan worden opgelost, kan een externe vertrouwenspersoon of klachtencommissie worden ingeschakeld.

Jaarlijks geven de interne vertrouwenspersonen een presentatie in een teamoverleg om te laten zien dat ze er zijn en het bespreekbaar te houden. Ook sluiten de vertrouwenspersonen eens per jaar aan bij het MT. Dit jaar zijn geen meldingen geweest van ongewenste omgangsvormen.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Diversiteit en Inclusie

Dit jaar is aandacht besteed aan Diversiteit en Inclusie (D&I) door medewerkers actief te betrekken bij het vormgeven van het D&I-beleid voor de organisatie als geheel. In april werd een Studium Generale over dit onderwerp georganiseerd. Ook werd deelgenomen aan het gezamenlijke D&I-evenement van de ROM's op Diversity Day op 3 oktober. Het beleid is in 2023 vastgesteld door het MT en goedgekeurd door de RvC conform de corporate governance code. Impuls is in 2023 ook vertegenwoordigd geweest in de landelijke werkgroep D&I vanuit de ROM's.

Het bestuur, de Raad van Commissarissen en het MT behoren zodanig te zijn samengesteld dat er een goede balans bestaat tussen deskundigheid, ervaring, competenties, persoonlijke kwaliteiten, leeftijd, genderidentiteit, nationaliteit, (culturele) achtergrond en -voor wat betreft de Raad van Commissarissen- onafhankelijkheid. In 2023 was de vertegenwoordiging van vrouwen tijdelijk minder dan 33,33% in de RvC. Oorzaak hiervan is dat een nieuw lid en een nieuwe voorzitter zijn ingewerkt in 2023. 31 december 2023 is afscheid genomen van de voorzitter en een lid. In 2024 is de vertegenwoordiging vrouwen in de RvC dan ook weer 33,33%. In het MT is de vertegenwoordiging van vrouwen conform 2022 40% gebleven. Hiermee voldoet Impuls aan haar minimum streven van 33,33% vrouwen aan de (sub)top.

Gezondheid en welzijn

In 2023 is het Arbobeleid vastgesteld samen met een Arboproces. In deze documenten wordt helder beschreven wat ieders rol is in dit proces. Beide documenten zijn voor medewerkers zichtbaar op het intranet geplaatst.

Het ziekteverzuim is in 2023 fors gedaald ten opzichte van 2022.

Werkplezier

Werkplezier is een van de onderwerpen die besproken wordt tijdens het Huis van Werkvermogen gesprek. Werkplezier is een breed begrip, waar onder andere de werksfeer, de werkomgeving maar ook het kunnen ontwikkelen in werk vallen. In 2023 is het onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers verder vormgegeven om nieuwe medewerkers prettig te laten landen. In 2023 zijn daarnaast verschillende teamactiviteiten georganiseerd.

Training en opleiding

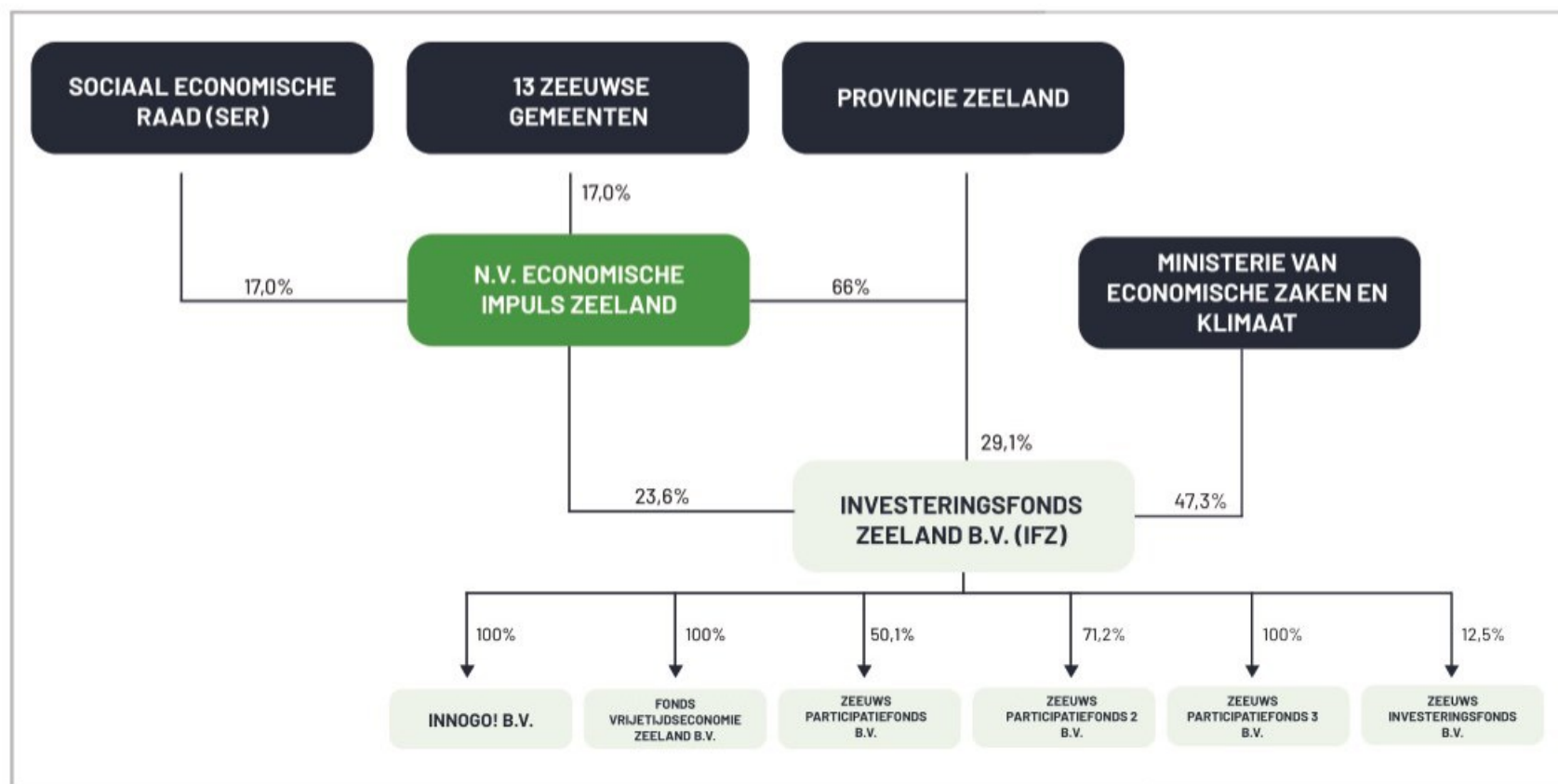
Het is voor Impuls belangrijk dat elke medewerker zich kan ontwikkelen. Naast individuele kennisgerichte trainingen is vanuit het opleidingsbudget ook een jaarlijks budget per team beschikbaar gesteld voor teamontwikkeling en teambuilding. De in 2022 gestarte training cybersecurity voor alle medewerkers was in 2023 opnieuw beschikbaar. Ook werd in 2023 voor alle medewerkers een reanimatiecursus aangeboden.

4. GOVERNANCE

ORGANISATIESTRUCTUUR

N.V. Economische Impuls Zeeland (Impuls Zeeland) kent een dualistisch bestuursmodel met een scheiding tussen directie (enig bestuurder de heer J.D. ten Voorde) en toezichthouders, de Raad van Commissarissen. In de statuten, welke voor het laatst zijn gewijzigd op 21 januari 2021, zijn de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directie, Raad van Commissarissen en Algemene Vergadering vastgelegd inclusief een aftredingsschema.

Figuur: Aandeelhoudersstructuur 2022

DIRECTIE & MT

Het bestuur van Impuls Zeeland wordt gevormd door algemeen directeur Dick ten Voorde. Het Management Team (MT) ondersteunt de bestuurder. Het MT van Impuls Zeeland vergadert wekelijks. De bestuurder heeft, in afwijking van de Nederlandse Corporate Governance Code, een contract voor onbepaalde tijd. De publicatieplicht zoals opgenomen in de Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op de bezoldiging van zowel de directie als de Raad van Commissarissen (RvC) van Impuls. De bezoldiging van de directeur en de RvC past binnen de wettelijke kaders van de WNT. De jaarrekening bevat nadere verantwoordingsinformatie zoals door de WNT vereist. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in het Directiereglement.

Dick ten Voorde
Algemeen Directeur

Peter Bijkerk
Manager Innoveren

Wies Buysrogge
Manager Innoveren

Edwin van Houte
Manager Investeren

Albert Meiresonne
Manager
Internationaliseren

Maike Lemain
Corporate Controller

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

De Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op het bestuur van Impuls Zeeland. De RvC vergadert vijf keer per jaar met het bestuur van Impuls over onder andere de volgende onderwerpen: personeel, begroting, jaarplan, jaarverslag, aandeelhoudersbeleid, jaarrekening, de meerjarenstrategie en actuele interne en externe ontwikkelingen. Eén keer per jaar vindt een zelfevaluatie van de RvC plaats. Zowel de leden van de RvC als de leden van het Management Team (MT) hebben tevredenheid uitgesproken over de samenwerking en zijn verheugd dat alle MT-leden hebben deelgenomen aan de strategische sessie van de RvC. Niet alleen deze samenwerking zal verder worden versterkt, maar de RvC benadrukt ook de intentie om het contact tussen de RvC en de stakeholders van Impuls te intensiveren.

De RvC bestond in 2023 tijdelijk uit vijf commissarissen: voorzitter Jan Willem Weck, vicevoorzitter Edie Engels en commissarissen Hester Bijl, Rien de Bruine en Siebe Riedstra. De RvC heeft formeel geen secretaris benoemd; deze rol wordt vervuld door de officemanager en de directeur. Ter voorbereiding op het naderend vertrek van Jan Willem Weck en Edie Engels vond in 2023 een overdracht plaats van Jan Willem Weck aan Siebe Riedstra (voorzitterschap) en van Edie Engels aan Rien de Bruine (vicevoorzitterschap).

Het mooie aan deze samenkomst van professionals is dat zij de triple helix vertegenwoordigen. Jan Willem Weck en Siebe Riedstra bekleedden beiden diverse topmanagementfuncties bij meerdere Nederlandse ministeries. Hester Bijl heeft een lange staat van dienst in leidinggevende functies in onderwijs en wetenschap. Edie Engels en Rien de Bruine hebben ruime werk- en bestuurlijke ervaring in het bedrijfsleven (zie bijlage Nevenfuncties RvC).

Situatie 2023

Jan-Willem Weck
Voorzitter

Edie Engels
Vicevoorzitter

Hester Bijl
Commissaris

Rien de Bruine
Commissaris

Siebe Riedstra
Commissaris

STAKEHOLDERS

Impuls is een organisatie die bij uitstek partijen verbindt. Stakeholdermanagement en ecosysteemontwikkeling spelen een belangrijke rol.

Stakeholders in de regio

Impuls richt haar activiteiten en dienstverlening primair op het innovatief mkb en grootbedrijf. Impuls werkt op strategisch, tactisch en operationeel gebied samen met onder andere de volgende instellingen:

- Innovatief mkb en grootbedrijf.
- Triple helix organisaties in Zeeland: de Economic Board, FoodDelta Zeeland, Campus Zeeland, Smart Delta Resources, KicMPi, Zeeland Connect, Energy Port, TUA, TOZ, Schelde Safety Network en Via Zorg.
- North Sea Port.
- Belangenverenigingen.
- Kennisinstituten in Zeeland: HZ University of Applied Sciences, Scalda, University College Roosevelt en Hoornbeeck College.

Stakeholders buiten de regio

In toenemende mate onderhoudt Impuls contacten buiten Zeeland op triple helix niveau. Zo zijn er verschillende contacten met kennisinstellingen, het bedrijfsleven, ministeries en uitvoerende overheidsdiensten zoals EZK, LNV, I&W, Invest-NL en RVO. Het laatste jaar heeft veel nadruk gelegen op de samenwerking met andere ROM's voor zowel innoveren, investeren als internationaliseren. Ook in het buitenland worden contacten gelegd voor internationalisering en innovatie via het TINL en het Invest in Holland Network.

Aandeelhouders

Impuls voert regulier overleg met de aandeelhouders: gemeenten, Provincie Zeeland en Rijk op bestuurlijk en ambtelijk niveau.

In 2023 zijn twee aandeelhoudersvergaderingen gehouden waarvoor alle aandeelhouders zijn uitgenodigd.

Er hebben zich in 2023 geen wijzigingen in de aandeelhoudersstructuur voorgedaan. Naast Provincie Zeeland (66%) en Sociale Economische Raad Zeeland (17%) zijn dit de 13 Zeeuwse gemeenten.

In het afgelopen boekjaar hebben diverse gesprekken plaatsgevonden rondom het toetreden van het Ministerie van Economische Zaken (EZK) als aandeelhouder van Impuls, daar waar EZK nu nog medeaandeelhouder is in Investeringsfonds Zeeland B.V. (IFZ). Deze gesprekken zijn in een vergevorderd stadium. De wijzigingen in het aandeelhouderschap zullen – indien partijen elkaar vinden – leiden tot statutenwijzigingen van Impuls en IFZ. Een en ander wordt momenteel verder uitgewerkt.

GOVERNANCE

De governance van Impuls is onder meer vastgelegd in de statuten en reglementen voor directie en Raad van Commissarissen. Daarnaast hebben alle medewerkers van Impuls een Code of Conduct ondertekend ter borging van de integriteit van de organisatie, de Code of Conduct is vastgesteld op 15 februari 2021.

Investeringsfonds Zeeland (IFZ)

Impuls heeft op dit moment een aandelenbelang van 23,6% in IFZ. IFZ is meerderheidsaandeelhouder in zes investeringsfondsen (InnoGo! B.V., Zeeuws Participatiefonds BV, Zeeuws Participatiefonds 2 B.V, Zeeuws Participatiefonds 3 B.V., het Fonds Vrijetijdseconomie Zeeland B.V. en het Zeeuws Investeringsfonds B.V.). Het fondsmanagement van deze fondsen wordt uitgevoerd door medewerkers van Impuls. Bij de ZPF-fondsen en FVZ zijn adviserende investeringscommissies ingesteld, bij InnoGo! is er een deskundigencommissie. Tenslotte is IFZ minderheidsaandeelhouder in het Zeeuws Investeringsfonds B.V. Dit betreft een fund-to-fund investering.

De overige aandelen van IFZ berusten nu bij de Provincie Zeeland (29,1%) en EZK (47,3%). Bij de hiervoor vermelde beoogde wijziging van het aandeelhouderschap van Impuls zal gelijktijdig IFZ een 100% dochtermaatschappij van Impuls worden. Hiermede wordt de structuur eenvoudiger en meer transparant.

In 2024 is het de bedoeling om Zeeuws Participatiefonds B.V., Zeeuws Participatiefonds 2 B.V, en Zeeuws Participatiefonds 3 B.V. te fuseren tot één B.V. Dit zal (met terugwerkende kracht) zijn vanaf 1 januari 2024.

Vanaf januari 2024 wordt tot slot de naam van Fonds Verblijfsrecreatie Zeeland B.V. aangepast naar Fonds Vrijetijdseconomie Zeeland B.V. Dit heeft te maken met de verbrede kaders van het fonds: van verblijfsrecreatie naar de gehele Zeeuwse vrijetijdseconomie.

Corporate Governance Code

De Nederlandse Corporate Governance Code richt zich op de governance van beursgenoteerde vennootschappen en biedt een handvat voor het reguleren van de verhoudingen tussen het bestuur, de Raad van Commissarissen en de (Algemene Vergadering van) Aandeelhouders. Op 20 december 2022 is de per 1 januari 2017 in werking getreden code geactualiseerd. Hoewel Impuls geen beursgenoteerde onderneming is, volgen wij de Nederlandse Corporate Governance Code waar van toepassing.

ECONOMISCHE VEILIGHEID

Nederland is een hoogontwikkeld en innovatief land met een open economie. Dat biedt zakelijk gezien kansen, maar maakt ons ook vatbaar voor spionage, sabotage en ongewenste buitenlandse inmenging. Het is van belang de economische veiligheid te waarborgen, door activiteiten die de Nederlandse belangen bedreigen tijdig te onderkennen en tegen te gaan. Bij het cluster Investeren wordt in het due diligenceonderzoek voorafgaand aan de investeringsbeslissing actief onderzocht welke aandeelhouders actief zijn in het bedrijf. Dit onderzoek vindt eveneens plaats bij toetreding van een of meer nieuwe aandeelhouders in de bestaande portfoliobedrijven. Tenslotte wordt bij desinvesteringen actief beoordeeld aan welke aandeelhouder(s) het aandelenbelang wordt overgedragen.

Acquisitie

Rondom acquisitietrajecten wordt een afgewogen keuze gemaakt in welke projecten Impuls energie steekt. Dit komt tot uiting in het leveren van inspanning op projecten die impact genereren en van meerwaarde zijn voor de regio Zeeland en een toevoeging zijn aan een bestaand ecosysteem of een nieuw te creëren ecosysteem. Ook verduurzaming en een positieve bijdrage aan de diverse transities worden steeds belangrijker in deze afweging. Het aantal banen en geïnvesteerd vermogen wat hiermee wordt gecreëerd, is hierin een minder belangrijke factor geworden.

Economische veiligheid

Hieraan gekoppeld wordt er scherper gekeken naar economische veiligheid. Impuls Zeeland kijkt bij het aantrekken van investeringsprojecten ook altijd of deze mogelijk raken aan de economische veiligheid van Nederland. Onder invloed van recente geopolitieke ontwikkelingen is gewerkt aan maatregelen om de economische veiligheid van Nederland te borgen. Deze maatregelen richten zich op investeringen in ondernemingen in de vitale infrastructuur of in de

technologische industrie die onder het kader van de dual use en strategische goederen vallen. Bij potentiële FDI projecten die aan een van deze twee categorieën raken, wordt altijd in overleg getreden met de ministerie van EZK (NFIA) over de mogelijke gevolgen voor de economische veiligheid.

Handelsrelaties

De vatbaarheid van onze open economie kan leiden tot onder andere ongewenste buitenlandse inmenging. Dat is een reden om alert te blijven op het creëren van nieuwe of het uitbreiden van bestaande handelsrelaties. Impuls Zeeland zal in deze situaties zeer terughoudend zijn met haar dienstverlening en afstemming zoeken waar nodig.

Ketenaansprakelijkheid

De keten van Impuls omvat om te beginnen de leveranciers waar Impuls (en IFZ en onderliggende investeringsfondsen) producten en diensten inkoopt. In de keten vallen ook bedrijven waar Impuls mee samenwerkt in de diverse investerings-, acquisitie- en innovatieprojecten. De keten gaat vervolgens door tot en met de bedrijven waarin door de fondsen van Impuls wordt geïnvesteerd en de bedrijven die Impuls begeleidt.

INTERNE AUDIT

Omdat de RvC van Impuls normaal gesproken niet uit meer dan vier leden bestaat, heeft Impuls geen aparte auditcommissie ingesteld. Alle relevante onderwerpen zoals jaarrekening, accountantsverslag, bevindingen tussentijdse controle van de accountant inclusief aanbevelingen en opvolging daarvan worden besproken in de RvC-vergaderingen.

De interne controlefunctie is belegd bij de corporate controller. Jaarlijks stelt de corporate controller een controleplan op waarin is vastgelegd welke processen in dat jaar getoetst worden. Een aantal processen, zoals het inkoopproces en de salarisverwerking, worden jaarlijks getoetst. Bevindingen worden teruggekoppeld aan de desbetreffende medewerkers en het MT. De accountant maakt gebruik van de interne controlewerkzaamheden. Jaarlijks wordt de opvolging van de bevindingen van de accountant uit de tussentijdse controle gerapporteerd aan het MT en besproken in de RvC-vergadering.

In 2023 is o.a. het proces Treasury beschreven en het HR-proces uitvoeriger beschreven en is een extra interne controle ten aanzien van controle salarismutaties ingevoerd.

RISICOMANAGEMENT

Doel

Het Risicomanagement is voor Impuls een doorlopend proces. De groei van Impuls en het voortdurend veranderende landschap waarbinnen wij opereren vraagt om inzicht en duidelijke handvatten bij de besluitvoering. Als ontwikkelingsmaatschappij werkt Impuls in een risicovolle omgeving doordat het zich zowel qua financiering van start en scale-ups als bij het uitvoeren van innoverende projecten begeeft op het gebied van vernieuwingen. Dit brengt dat het werken met risico's een dagdagelijkse taak is.

Proces

Impuls heeft eind 2020 het Risicomanagement geformaliseerd met als doel om zowel directie als de RvC tijdig te informeren alsmede meer inzicht en handvatten te geven (zie figuur: risicomodel).

Het doel is om de risico's die effect kunnen hebben op de doelstellingen van Impuls te herkennen, beoordelen en beheersen. Twee maal per jaar wordt door de medewerkers een inventarisatie uitgevoerd. De risico's worden verwerkt in het risicoregister van Impuls, beoordeeld door het management en samengevat in een lijst met de voor Impuls meest zwaarwegende risico's.

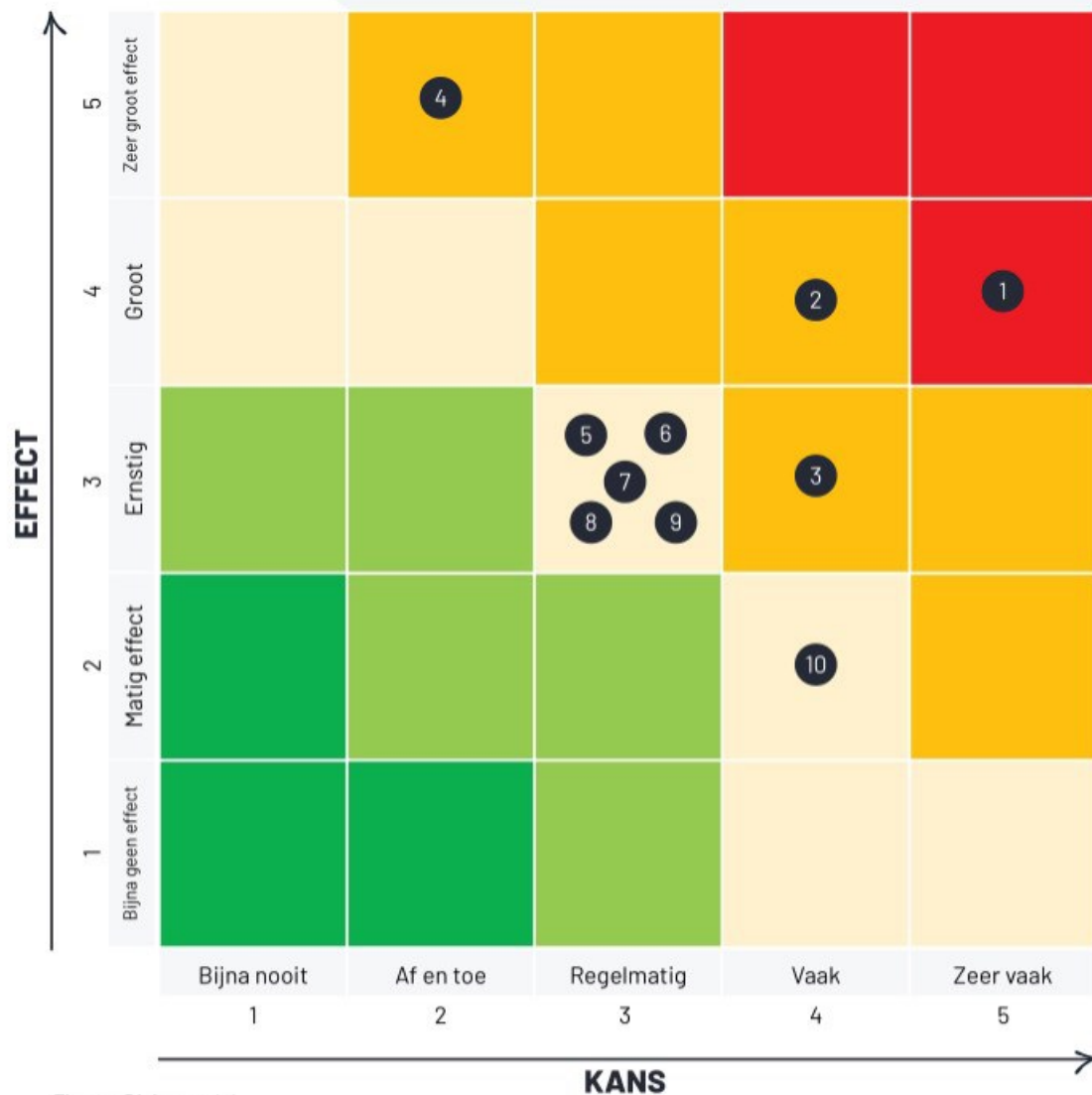
De medewerkers identificeren en beschrijven de risico's en voorzien deze van een score en een beheersmaatregel. De score wordt bepaald door de kans en het effect te waarderen volgens de staffel. Dankzij de scores kunnen de risico's worden gerangschikt en beter worden gevolgd.

Mede door het formaliseren van het risicomanagement zijn medewerkers zich meer bewust geworden van eventuele risico's op projecten en voor de organisatie. Door het proces tweemaal per jaar te doorlopen, blijven het management en de directie van Impuls op de hoogte van die invloeden. Het resultaat van dit proces wordt tweemaal per jaar gerapporteerd aan de RVC. Hiermee houden zij een goed beeld op Impuls om hun taken te kunnen uitvoeren.

De risico's

2024 zal het jaar zijn waarin zowel problemen als oplossingen als gevolg van de netcongestie naar voren gaan komen. Voor Impuls betekent dit dat het naast een risico ook een kans is om impact te maken. Onder andere hiervoor zal Impuls in 2024 meer projecten ontwikkelen; krapte op de arbeidsmarkt en druk op de begroting blijft hierbij een risico.

RISICOMODEL

Figuur: Risicomodel

Kans	De kans dat dit zich in een jaar of in een project voordoet.	Effect	Het effect op het project of de organisatie als het zich voordoet.
1	Bijna nooit	1	Bijna geen effect
2	Af en toe	2	Matig effect
3	Regelmatig	3	Ernstig
4	Vaak	4	Groot
5	Zeer vaak	5	Zeer groot (desastreus) effect

LEGENDA

Onderstaand een selectie van de uitgevoerde maatregelen op de in kaart gebrachte risico's.

- 1 Netcongestie Zeeland**
Inventariseren van impact en verwachtingen. Bestuurlijk overleg met stakeholders, bijeenkomst netcongestie, verkennen mogelijkheden slimme oplossingen.
- 2 Inflatie Impact**
Vorming werkgroep aandeelhouders, verwerking bezuinigingen in begroting, offertes tegen IKS tarief en nieuwe opdrachten enkel akkoord met bijbehorende financiering.
- 3 Groeiende krapte op de arbeidsmarkt in Zeeland**
Doorontwikkeling HR-beleid behoud medewerkers en optimalisatie wervingstools.
- 4 Geen / te weinig vervolprojecten**
Optimalisatie inschatting o.b.v. urenstaten, projecten lopend, nieuw en in de pijplijn. Meer clusterbrede inzet medewerkers.
- 5 Niet voldoende bedrijfsgrond**
Provincie en gemeenten betrekken bij initiatieven. Organisatie bijeenkomst. Samenwerking VNO-NCW. Inzet op from volume to value.
- 6 Dynamische politieke omgeving**
Structureel overleg en afstemming met Provincie, gemeenten en EZK.
- 7 Hanteerbaarheid consortia**
Structureel overleg en afstemming met programmamanagers en stuurgroepen consortia. Gebruik samenwerkingsovereenkomsten.
- 8 Grotere internationale concurrentie op leadgeneratie**
Financiële uitdagingen bij leads tijdig bespreken met Provincie.
- 9 Stikstofproblematiek**
Scherpe formulering betekenis vestigingsklimaat van Zeeland en afstemming betrokkken instanties.
- 10 Onvoldoende zicht op behoefte van ondernemers door beperkte informatie-uitwisseling**
Opzet en ontwikkeling CRM en bijbehorende training medewerkers. Structurele afstemming tussen clusters.

5. FINANCIËLE RESULTATEN 2023

2023 IN CIJFERS

Verklaring resultaat

Voor 2023 was de begroting moeilijk sluitend te krijgen en zijn er diverse maatregelen genomen waaronder het verlagen van de out of pocket budgetten naar € 220k (2022 €270k), het verlagen van het communicatiebudget naar € 35k (2022 €61k) en het opleggen van een te realiseren opbrengst projecten van €73k. Alle bezuinigingen zijn gerealiseerd. Toch bedraagt het resultaat voor belastingen €52k negatief. Oorzaak hiervan is met name €51k hogere organisatiekosten als gevolg van doorlopende kosten inzake aandeelhouderschap en pensioenoverdracht. Het nettoresultaat bedraagt 118k als gevolg van het negatieve resultaat deelneming Investeringsfonds Zeeland van -70k.

37,7

Ultimo jaar aantal FTE's
2023 incl. consortia
(2022: 36,1)

NV ECONOMISCHE IMPULS ZEELAND

-118K

Nettoresultaat
(2022: -6k)

1,40

Current ratio
(2022: 1,34)

79%

Solvabiliteit
(2022: 73%)

14,5 mln

Balanstotaal
(2022: 13,6 mln)

INVESTERINGSFONDS ZEELAND B.V. (23,6%)

-297K

Nettoresultaat
(2022: -179k)

26,70

Current ratio
(2022: 20,19)

96

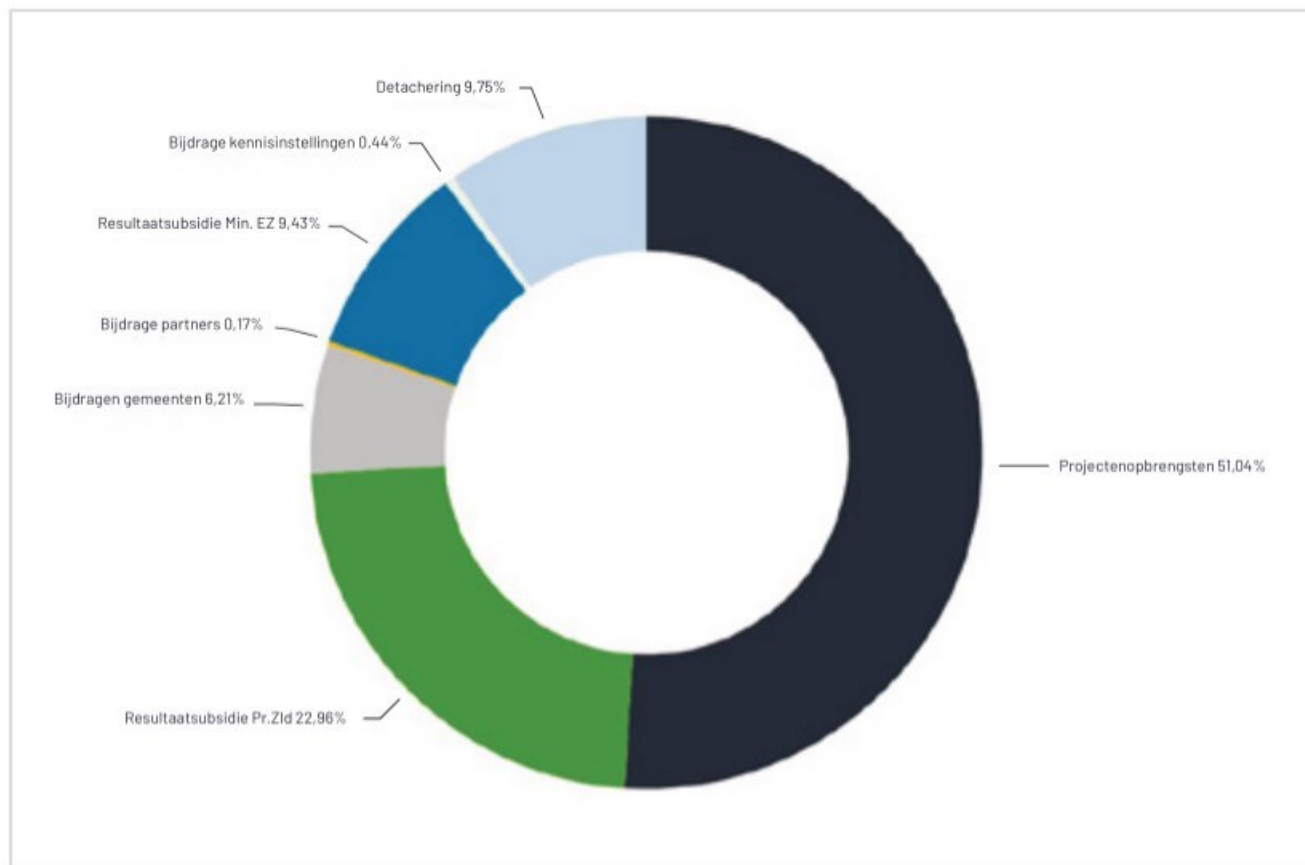
Solvabiliteit
(2022: 95)

47,4 mln

Balanstotaal
(2022: 41,0 mln)

Investeringsfonds Zeeland B.V. wordt geconsolideerd weergegeven met de onderliggende entiteiten (fondsen). Er is geen sprake van consolidatie tussen Investeringsfonds Zeeland B.V. en NV Economische Impuls Zeeland.

OPBRENGSTEN IMPULS

Grafiek: Opbrengsten Impuls

Opbrengsten

De opbrengsten bestaan voor 51% uit projectopbrengsten (2022: 46%). De resultaatsubsidie van Provincie Zeeland is 23% van de totale opbrengsten (2022: 26%) en de resultaatsubsidie van het Ministerie EZK is naar verhouding gelijk gebleven met 9%.

FINANCIËN NA 2023

Toekomst

Het was ook voor het jaar 2024 lastig de begroting sluitend te krijgen. Dit vanwege hoge CAO verhogingen, grotere kostenstijgingen als gevolg van inflatie en het ontwikkelen van nieuwe projecten waar (nog) geen projectinkomsten tegenover staan. Inmiddels lopen er diverse grote projectaanvragen en zijn ook een aantal projectaanvragen gehonoreerd. De CAO Rijk, waar Impuls het percentage loonsverhoging op baseert, loopt tot 30 juni 2024 en de onderhandelingen over een nieuwe CAO zijn afgerond. Het inmiddels bereikte CAO-akkoord leidt tot verdere druk op de begroting.

OVER DIT VERSLAG

Verslaggevingsbeleid

Het jaarverslag is opgesteld volgens de principes van het Integrated Reporting Framework. Het waardecreatiemodel en het ESG-framework van Impuls Zeeland staan in het jaarverslag centraal. Hierdoor wil Impuls haar maatschappelijke impact en waarde laten zien. Impuls is intern bezig om steeds meer focus te brengen in haar jaarverslag.

De jaarrekening van NV Economische Impuls Zeeland en de geconsolideerde jaarrekening van Investeringsfonds Zeeland B.V. zijn opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving', die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De verslaggeving van Impuls wordt extern gewaardeerd.

Afbakening

In het jaarverslag zijn zowel de activiteiten van NV Economische Impuls Zeeland als Investeringsfonds Zeeland B.V. en haar deelnemingen verwerkt.

JAARREKENING NV ECONOMISCHE IMPULS ZEELAND

2019		2018		2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010		2009		2008		2007		2006		2005		2004		2003		2002		2001		2000		1999		1998		1997		1996		1995		1994		1993		1992		1991		1990		1989		1988		1987		1986		1985		1984		1983		1982		1981		1980		1979		1978		1977		1976		1975		1974		1973		1972		1971		1970		1969		1968		1967		1966		1965		1964		1963		1962		1961		1960		1959		1958		1957		1956		1955		1954		1953		1952		1951		1950		1949		1948		1947		1946		1945		1944		1943		1942		1941		1940		1939		1938		1937		1936		1935		1934		1933		1932		1931		1930		1929		1928		1927		1926		1925		1924		1923		1922		1921		1920		1919		1918		1917		1916		1915		1914		1913		1912		1911		1910		1909		1908		1907		1906		1905		1904		1903		1902		1901		1900		1899		1898		1897		1896		1895		1894		1893		1892		1891		1890		1889		1888		1887		1886		1885		1884		1883		1882		1881		1880		1879		1878		1877		1876		1875		1874		1873		1872		1871		1870		1869		1868		1867		1866		1865		1864		1863		1862		1861		1860		1859		1858		1857		1856		1855		1854		1853		1852		1851		1850		1849		1848		1847		1846		1845		1844		1843		1842		1841		1840		1839		1838		1837		1836		1835		1834		1833		1832		1831		1830		1829		1828		1827		1826		1825		1824		1823		1822		1821		1820		1819		1818		1817		1816		1815		1814		1813		1812		1811		1810		1809		1808		1807		1806		1805		1804		1803		1802		1801		1800		1799		1798		1797		1796		1795		1794		1793		1792		1791		1790		1789		1788		1787		1786		1785		1784		1783		1782		1781		1780		1779		1778		1777		1776		1775		1774		1773		1772		1771		1770		1769		1768		1767		1766		1765		1764		1763		1762		1761		1760		1759		1758		1757		1756		1755		1754		1753		1752		1751		1750		1749		1748		1747		1746		1745		1744		1743		1742		1741		1740		1739		1738		1737		1736		1735		1734		1733		1732		1731		1730		1729		1728		1727		1726		1725		1724		1723		1722		1721		1720		1719		1718		1717		1716		1715		1714		1713		1712		1711		1710		1709		1708		1707		1706		1705		1704		1703		1702		1701		1700		1699		1698		1697		1696		1695		1694		1693		1692		1691		1690		1689		1688		1687		1686		1685		1684		1683		1682		1681		1680		1679		1678		1677		1676		1675		1674		1673		1672		1671		1670		1669		1668		1667		1666		1665		1664		1663		1662		1661		1660		1659		1658		1657		1656		1655		1654		1653		1652		1651		1650		1649		1648		1647		1646		1645		1644		1643		1642		1641		1640		1639		1638		1637		1636		1635		1634		1633		1632		1631		1630		1629		1628		1627		1626		1625		1624		1623		1622		1621		1620		1619		1618		1617		1616		1615		1614		1613		1612		1611		1610		1609		1608		1607		1606		1605		1604		1603		1602		1601		1600		1599		1598		1597		1596		1595		1594		1593		1592		1591		1590		1589		1588		1587		1586		1585		1584		1583		1582		1581		1580		1579		1578		1577		1576		1575		1574		1573		1572		1571		1570		1569		1568		1567		1566		1565		1564	
------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--

NV ECONOMISCHE IMPULS ZEELAND

Jaarrekening 2023

impulszeeland.nl

Impuls
Zeeland

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
ACCOUNTANTSRAPPORT	
Opdracht	4
Financiële positie	5
BESTUURSVERSLAG	
Bestuursverslag	7
JAARREKENING 2023	
Balans per 31 december 2023	9
Winst- en verliesrekening over 2023	11
Kasstroomoverzicht over 2023	12
Algemene toelichting	13
Grondslagen voor financiële verslaggeving	14
Toelichting op balans	17
Toelichting op winst- en verliesrekening	23
Overige toelichtingen	27
OVERIGE GEGEVENS	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	34

ACCOUNTANTSRAPPORT

Aan de directie van
NV Economische Impuls Zeeland
Edisonweg 37D1
4382 NV Vlissingen

Betreft: Financieel Verslag 2023

Onze ref: 01884002023
Goes, 17 april 2024

Geachte directie,

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 van uw onderneming gecontroleerd.

OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 van NV Economische Impuls Zeeland te Vlissingen gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de entiteit. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken. De controleverklaring is opgenomen onder de Overige gegevens.

FINANCIËLE POSITIE

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE

Liquiditeit

Uit de liquiditeit blijkt in hoeverre een onderneming aan haar financiële verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Met behulp van onderstaande kengetallen kan een inzicht worden verkregen in de liquiditeitspositie van de onderneming.

	2023	2022	2021
	kengetal	kengetal	kengetal
Current ratio (vlottende activa / kortlopende schulden)	1,40	1,34	1,45
Quick ratio (vlottende activa minus voorraden / kortlopende schulden)	1,40	1,34	1,45

Solvabiliteit

Uit de solvabiliteit blijkt het weerstandsvermogen van een onderneming. Hoe hoog deze solvabiliteit moet zijn, hangt af van de aard van de onderneming. Hiervoor kunnen geen algemeen geldende normen worden gegeven. Met behulp van onderstaande kengetallen kan een inzicht worden verkregen in de solvabiliteit van de onderneming.

	2023	2022	2021
	%	%	%
Solvabiliteitsratio I (eigen vermogen / totaal vermogen)	79	73	71
Solvabiliteitsratio II (eigen vermogen / vreemd vermogen)	368	273	239

Rentabiliteit

De rentabiliteit van het eigen vermogen bestaat uit een rentevergoeding voor het gebruik van het eigen vermogen en een vergoeding voor het nemen van risico's (ondernemersrisico). Met behulp van onderstaande kengetallen kan een inzicht worden verkregen in de rentabiliteit van het eigen vermogen in de onderneming.

	2023	2022	2021
	%	%	%
Rentabiliteit eigen vermogen (resultaat na belasting / gemiddeld eigen vermogen)	-1,1	-0,1	1,8

Tot het verstrekken van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid

Hoogachtend,
Moore DRV

 MSc RA

BESTUURSVERSLAG

BESTUURSVERSLAG

Referentie naar plaats van beschikbaarheid

Voor het bestuursverslag wordt verwezen naar het separaat opgestelde jaarverslag.

JAARREKENING 2023

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

ACTIVA

(Voor resultaatbestemming)

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Verbouwing	55.599		56.984	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	141.428		177.272	
		197.027		234.256
Financiële vaste activa (2)				
Andere deelnemingen	10.329.257		8.838.840	
		10.329.257		8.838.840
Vlottende activa				
Vorderingen (3)				
Handelsdebiteuren	293.048		328.204	
Belastingvorderingen	47.161		-	
Pensioenvorderingen	47.908		-	
Overlopende activa	756.899		912.105	
		1.145.016		1.240.309
Liquide middelen (4)		2.846.511		3.311.146
Totaal		<u>14.517.811</u>		<u>13.624.551</u>

PASSIVA

(Voor resultaatbestemming)

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
Eigen vermogen (5)				
Aandelenkapitaal	150.000		150.000	
Wettelijke reserves	10.329.257		8.838.840	
Overige reserves	1.055.324		991.281	
Onverdeeld resultaat	-117.812		-6.092	
		11.416.769		9.974.029
Voorzieningen (6)				
Voorziening verlieslatende contracten	50.813		56.259	
Voorziening voor projectrisico's	192.383		196.556	
		243.196		252.815
Kortlopende schulden (7)				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	389.533		250.032	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	330.135		275.294	
Overlopende passiva	2.138.178		2.872.381	
		2.857.846		3.397.707
Totaal		<u>14.517.811</u>		<u>13.624.551</u>

WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

		2023		Begroting		2022
	€	€	€	€	€	€
Overige bedrijfsopbrengsten	7.202.641		6.927.902		6.019.516	
Projectkosten	-2.380.063		-1.998.542		-1.598.995	
Brutomarge (8)		4.822.578		4.929.360		4.420.521
Personeelskosten (9)	4.132.204		4.265.942		3.538.837	
Afschrijvingen en waardeverminderingen (10)	63.462		64.000		36.428	
Overige bedrijfskosten (11)						
Huisvestingskosten	150.621		120.000		129.222	
Out of pocketkosten	210.149		220.000		226.569	
Telefonie en internet	20.295		16.000		17.551	
ICT	83.476		66.000		69.657	
Organisatiekosten	122.310		71.000		192.758	
Accountant en RvC	77.307		70.500		75.909	
Communicatie	36.187		34.918		87.446	
Som der kosten		4.896.011		4.928.360		4.374.377
Bedrijfsresultaat		-73.433		1.000		46.144
Financiële baten en lasten (12)		21.247		1.000		-8.470
Resultaat voor belastingen		-52.186		-		37.674
Belastingen (13)		4.507		-		-1.628
Aandeel in het resultaat deelnemingen (14)		-70.133		-97.842		-42.138
Resultaat na belastingen		-117.812		-97.842		-6.092

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

Indirecte methode

	2023	2022
	€	€
Bedrijfsresultaat	-73.433	46.144
Aanpassing voor afschrijvingen	63.462	36.428
Mutatie van voorzieningen	-9.619	-99.518
Mutatie van handelsdebiteuren	35.156	-100.599
Mutatie van overige vorderingen	107.298	-169.515
Mutatie van handelscrediteuren	139.501	21.589
Mutatie van overige kortlopende schulden (excl. schulden kredietinstellingen)	-673.405	328.983
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-411.040	63.512
Ontvangen interest	22.759	637
Betaalde interest	-1.512	-9.107
Betaalde winstbelasting	-48.609	-14.040
Kasstroom uit operationele activiteiten	-438.402	41.002
Investeringsactiviteiten	-26.233	-210.289
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-26.233	-210.289
Mutatie in liquide middelen	-464.635	-169.287

ALGEMENE TOELICHTING

Belangrijkste activiteiten

NV Economische Impuls Zeeland, statutair gevestigd te Vlissingen heeft ten doel:

1. het versterken van de structuur van de Zeeuwse economie door het initiëren, participeren, faciliteren, en uitvoeren van programma's en projecten, het aantrekken van bedrijven en investeringen van elders, het bevorderen van (buitenlandse)handel, de promotie van de economie van Zeeland en het begeleiden en financieren van ondernemingen die willen innoveren;
2. het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van, alsmede het (doen) financiering van andere ondernemingen, in welke rechtsvorm ook;
3. het beheren van en het beschikken over goederen, het verstrekken en aangaan van geldleningen en het stellen van zekerheden, ook voor schulden van anderen;
4. het verrichten van al hetgeen met het voorgaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Locatie feitelijke activiteiten

NV Economische Impuls Zeeland is feitelijk gevestigd te Vlissingen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 22064282.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van NV Economische Impuls Zeeland zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

ALGEMEEN

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Algemene grondslagen voor waardering activa en passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Algemene grondslagen bepaling resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING ACTIVA

Materiële vaste activa

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn in het algemeen gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan

kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING PASSIVA

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor een verplichting waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overige voorzieningen

Voorziening voor projectrisico's

Een substantieel deel van de opbrengsten van de vennootschap bestaan uit opbrengsten uit projecten. Deze opbrengsten stelt de subsidiegever na afloop van het project definitief vast. Omdat alle uitgaven voor het project dan al gedaan zijn, loopt Impuls een financieel risico als niet alle projectuitgaven goedgekeurd worden. In verband hiermee is besloten om een voorziening te vormen voor dit risico.

Voorziening voor verlieslatende contracten

Onder een verlieslatend contract wordt verstaan een overeenkomst waarin de onvermijdbare kosten om aan de contractuele verplichtingen te voldoen de verwachte voordelen uit de overeenkomst overtreffen. De onvermijdbare kosten van een verlieslatend contract zijn de kosten die ten minste moeten worden gemaakt om van de overeenkomst af te komen, dat wil zeggen de laagste van enerzijds de kosten bij het voldoen aan de verplichtingen en anderzijds de vergoedingen of boetes bij het niet voldoen aan de verplichtingen.

De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING RESULTAAT

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening, en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is.

Aandeel in resultaat deelnemingen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij NV Economische Impuls Zeeland geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Bij deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, wordt het dividend als resultaat aangemerkt.

TOELICHTING OP BALANS

MATERIËLE VASTE ACTIVA (1)

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Verbouwing	55.599	56.984
Andere vaste bedrijfsmiddelen	141.428	177.272
	<u>197.027</u>	<u>234.256</u>

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar weer:

	Verbouwing	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
	€	€	€
Boekwaarde 1 januari 2023			
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	106.633	263.067	369.700
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-49.649	-85.795	-135.444
	<u>56.984</u>	<u>177.272</u>	<u>234.256</u>

Mutaties 2023

Investerings- of vervaardigingsprijs	16.512	9.721	26.233
Afschrijvingen	-17.897	-45.565	-63.462
	<u>-1.385</u>	<u>-35.844</u>	<u>-37.229</u>

Boekwaarde 31 december 2023

Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	123.145	272.788	395.933
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-67.546	-131.360	-198.906
	<u>55.599</u>	<u>141.428</u>	<u>197.027</u>

Afschrijvingspercentage (gemiddeld)

20,0 20,0

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (2)

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Andere deelnemingen		
Investeringsfonds Zeeland B.V. te Middelburg (23,6%)	10.329.257	8.838.840
	<u>10.329.257</u>	<u>8.838.840</u>

Andere deelnemingen - Investeringsfonds Zeeland B.V. te Middelburg (23,6%)

	2023	2022
	€	€
Stand 1 januari	8.838.840	7.059.648
Aandeel in het resultaat	-70.133	-42.138
Directe vermogensmutaties	1.560.550	1.821.330
Stand 31 december	<u>10.329.257</u>	<u>8.838.840</u>

De directe vermogensmutaties hebben betrekking op directe vermogensmutaties (agiotstortingen) bij de deelneming Investeringsfonds Zeeland B.V.

Deze vermogensmutaties leiden tot een toename van de waardering van het belang van de vennootschap. Deze toename kan gezien worden als een vermogensverschuiving tussen de verschillende aandeelhouders van Investeringsfonds Zeeland B.V. en wordt om die reden in het eigen vermogen van de vennootschap verwerkt in plaats van via het resultaat.

VORDERINGEN (3)

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Handelsdebiteuren	293.048	328.204
Belastingvorderingen		
Vennootschapsbelasting	47.161	-
Pensioenvorderingen	47.908	-
Overlopende activa		
Nog te ontvangen subsidies	596.868	788.729
Nog te ontvangen bedragen	32.882	54.380
Vooruitbetaalde bedragen en vooruitontvangen facturen	121.655	63.502
Waarborgsommen	5.494	5.494
	<u>756.899</u>	<u>912.105</u>
Totaal	<u>1.145.016</u>	<u>1.240.309</u>

Toelichting

Een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid van de debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

LIQUIDE MIDDELEN (4)

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Banktegoeden		
Rabobank rekening-courant	652.589	566.139
Rabobank spaarrekening	1.932.880	2.376.786
Rabobank rekening-courant - Smart Delta Resources (SDR)	117.409	503
Rabobank spaarrekening - Smart Delta Resources (SDR)	143.518	367.524
	<u>2.846.396</u>	<u>3.310.952</u>
Kasmiddelen	115	194
Totaal	<u>2.846.511</u>	<u>3.311.146</u>

Niet ter vrije beschikking

Onder de liquide middelen zijn de bankrekeningen van ten name van het SDR project verantwoord, deze kunnen alleen voor het SDR project worden aangewend. De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

EIGEN VERMOGEN (5)

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Aandelenkapitaal	150.000	150.000
Wettelijke reserves	10.329.257	8.838.840
Overige reserves	1.055.324	991.281
Onverdeeld resultaat	-117.812	-6.092
Totaal	<u>11.416.769</u>	<u>9.974.029</u>

Aandelenkapitaal

Het geplaatst kapitaal van de vennootschap bedraagt € 150.000. Het totaal aantal geplaatste aandelen is 150.000 à nominaal € 1,00

Wettelijke reserves

Onder de wettelijke reserves zijn opgenomen:

Uitsplitsing wettelijke reserves

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Wettelijke reserve deelnemingen	10.329.257	8.838.840
Totaal	10.329.257	8.838.840

VOORZIENINGEN (6)

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Voorziening verlieslatende contracten	50.813	56.259
Voorziening voor projectrisico's	192.383	196.556
Totaal	243.196	252.815

Voorziening verlieslatende contracten

Het verloop van de post is als volgt:

Voorziening verlieslatende contracten

	2023	2022
	€	€
Stand 1 januari	56.259	166.039
Gebruik van voorziening	-5.446	-109.780
Stand 31 december	50.813	56.259

Medio 2020 is er een contract aangegaan met Investeringsfonds Zeeland B.V. inzake beheerkosten omtrent de COL Leningen. In het contract is overeengekomen dat de vergoeding voor de werkzaamheden die in rekening gebracht wordt niet meer kan bedragen dan hetgeen Investeringsfonds Zeeland B.V. als vergoeding ontvangt vanuit het Ministerie van Economische Zaken voor de beheer van de COL Leningen. Uit de inschatting die gemaakt is voor het aantal uren dat benodigd is voor het beheer blijkt dat de afspraken omtrent de vergoeding vanuit het Ministerie van Economische Zaken niet dekkend zullen zijn. Derhalve is sprake van een verlieslatend contract en is een voorziening gevormd voor de ingeschatte toekomstige verliezen.

Van de voorziening wordt naar verwachting een bedrag ad € 30.849 binnen één jaar afgewikkeld. De verwachte omvang van de voorziening dat na 5 jaar wordt afgewikkeld is € 0.

Voorziening voor projectrisico's

Het verloop van de post is als volgt:

Voorziening voor projectrisico's

	2023	2022
	€	€
Stand 1 januari	196.556	186.294
Toename van voorziening	32.282	10.262
Gebruik van voorziening	-36.455	-
Stand 31 december	<u>192.383</u>	<u>196.556</u>

Van de voorziening wordt naar verwachting een bedrag ad € 151.865 binnen één jaar afgewikkeld. Een bedrag van € 4.894 heeft een verwachte looptijd van langer dan 5 jaar.

KORTLOPENDE SCHULDEN (7)

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	389.533	250.032
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Vennootschapsbelastingsschulden	-	5.955
Omzetbelastingsschulden	100.566	49.334
Loonheffing- en premieschulden	229.569	220.005
	<u>330.135</u>	<u>275.294</u>
Overlopende passiva		
Vakantiegeld	122.987	128.715
Vakantiedagen	89.507	75.484
Nog te betalen kosten	123.420	127.029
Vooruitontvangen subsidies	1.793.713	2.533.168
Vooruitgefactureerde bedragen	7.500	7.500
Netto loon te betalen	1.051	485
	<u>2.138.178</u>	<u>2.872.381</u>
Totaal	<u>2.857.846</u>	<u>3.397.707</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Betalingen ter verkrijging van (gebruiks)rechten

Huurovereenkomst Habitat Projectontwikkeling

Impuls huurt kantoorruimte op de Kenniswerf in Vlissingen van Habitat Projectontwikkeling BV. Hiervoor is een huurovereenkomst aangegaan met een looptijd van vijf jaar tot 15 mei 2024. De kale huurprijs bedraagt totaal op maandbasis per januari 2024 € 7.470 en de servicekosten € 290 per maand. Het voorschot G.W.E bedraagt € 1.400. Momenteel vindt onderhandeling plaats over nieuw huurcontract.

Huurovereenkomst Toshiba

Impuls huurt sinds het vierde kwartaal 2023 een nieuw kopieerapparaat van Toshiba. Hiervoor is een huurovereenkomst aangegaan met een looptijd van 6 jaar. De huurprijs bedraagt € 183 per maand (prijspeil 2023).

Huurovereenkomst De Koffieboer

Per 29 juli 2021 is een vijfjarige huurovereenkomst aangegaan met De Koffieboer voor de huur van een koffieapparaat. De huurprijs bedraagt € 396 per kwartaal (prijspeil 2023). Daarnaast is per 22 november 2022 een vijfjarige huurovereenkomst aangegaan voor een koffieapparaat voor de benedenverdieping. Huurprijs per kwartaal tot 22 november 2027 bedraagt € 171.

Operationele leases

Operationele lease Hiltermann

Per april 2021 is een leasecontract afgesloten bij Hiltermann Lease Group voor 4 jaar voor een peugeot 208. De leaseprijs per maand bedraagt € 500 (prijspeil 2023)

Overige niet in de balans opgenomen verplichtingen

Subsidie Provincie Zeeland (voorwaardelijke verplichting)

Aan de reguliere integrale kosten subsidie van de provincie Zeeland zijn inhoudelijke resultaatafspraken gekoppeld. Pas ná vaststelling door de provincie Zeeland van de mate waarin deze resultaten 2023 behaald zijn, wordt de subsidie definitief vastgesteld en vindt eventuele afrekening plaats. Het geheel aan activiteiten en behaalde resultaten over deze jaren van Impuls overziend, lijkt het de directie aannemelijk dat de subsidie zal worden vastgesteld op het in de subsidiebeschikking toegezegde bedrag van € 1.750.674 over 2023.

Waardeoverdracht pensioenen individuele medewerkers (voorwaardelijke verplichting)

Voor de pensioenregeling had Impuls tot 31 december 2017 een aansprakenregeling bij Nationale Nederlanden. Alle voormalige medewerkers hebben recht op individuele waardeoverdracht waarbij verzekeraars het verschil in overdrachtswaarde in rekening brengen bij de werkgever op basis van artikel 26 Besluit Pensioenwet. Hiervoor is geen voorziening opgenomen aangezien de omvang en het moment van afwikkeling niet op betrouwbare wijze valt in te schatten.

TOELICHTING OP WINST- EN VERLIESREKENING

OMZET EN BRUTOMARGE (8)

	2023	2022
	€	€
Overige bedrijfsopbrengsten		
Resultaatsubsidie Provincie Zeeland	1.498.236	1.422.749
Resultaatsubsidie Economische Zaken	676.876	566.251
Projectopbrengsten	3.663.794	2.765.916
Opbrengsten detachering medewerkers aan deelnemingen	699.709	660.691
Doorbelaste overheadkosten	24.124	-
Bijdragen gemeenten	445.902	409.909
Bijdragen kennisinstellingen	31.500	31.500
Dow Benelux	12.500	12.500
Pilot Trade and Innovate	150.000	150.000
	<u>7.202.641</u>	<u>6.019.516</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>7.202.641</u>	<u>6.019.516</u>
Projectkosten		
Gefinancierd via projectsubsidies	2.389.682	1.698.513
Mutaties voorziening projectrisico's	-4.173	10.262
Mutatie voorziening verlieslatend contract COL Leningen	-5.446	-109.780
	<u>2.380.063</u>	<u>1.598.995</u>
Brutomarge (brutobedrijfsresultaat)	<u><u>4.822.578</u></u>	<u><u>4.420.521</u></u>

Overige bedrijfsopbrengsten

De totale resultaatsubsidie van de Provincie Zeeland bedraagt volgens de beschikking d.d. 7 februari 2023 € 1.750.674. Hiervan is € 150.000 verantwoord als opbrengsten Pilot Trade and Innovate. Daarnaast is € 102.438 hiervan verantwoord onder de projectopbrengsten bestaande uit aanjaagmiddelen van Zeeland in Stroomversnelling, aanjagen en begeleiden van partijen naar Europese programma's (OP-Zuid) en aanjagen en begeleiden van partijen naar Kennis- en innovatienetwerken.

De totale resultaatsubsidie van Economische Zaken bedraagt volgens de wijzigingsbeschikking d.d. 13 december 2023 € 696.876. Hiervan is € 20.000 verantwoord onder de projectopbrengsten inzake Investor Relations programma.

PERSONEELSKOSTEN (9)

	2023	2022
	€	€
<i>Lonen en salarissen</i>		
Bruto lonen	2.766.062	2.407.079
Mutatie vakantiegeldverplichting	200.233	175.291
Mutatie reservering vakantiedagen	14.023	25.199
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-56.301	-149.517
Uitkering WAZO	-22.058	-
Inhouding ouderschapsverlof	-27.477	-15.046
	<u>2.874.482</u>	<u>2.443.006</u>
<i>Sociale lasten</i>		
Premie sociale verzekeringen	445.178	385.536
<i>Pensioenlasten</i>		
Pensioenlasten	430.284	421.144
<i>Andere personeelskosten</i>		
Inhuur externen voor overige taken	71.389	66.455
Reis- en verblijfkosten	139.164	103.905
Opleidingskosten	79.968	40.690
Kosten werving en selectie	5.720	5.811
Overige	24.717	33.676
Ziekteverzuimverzekering	57.887	36.364
Thuiswerkfaciliteiten	3.415	2.250
	<u>382.260</u>	<u>289.151</u>
Totaal	<u>4.132.204</u>	<u>3.538.837</u>

AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN (10)

	2023	2022
	€	€
Afschrijving op materiële vaste activa	63.462	35.341
Boekresultaat op materiële vaste activa	-	1.087
Totaal	<u>63.462</u>	<u>36.428</u>

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN (11)

2023	2022
€	€

	2023	2022
	€	€
Huisvestingskosten		
Huur pand (incl. energie en servicekosten)	117.707	94.576
Overige huisvestingskosten	32.914	34.646
	<u>150.621</u>	<u>129.222</u>
Out of pocketkosten		
Out of pocketkosten	210.149	226.569
	<u>210.149</u>	<u>226.569</u>
Telefonie en Internet		
Telefonie en internet	20.295	17.551
ICT		
Software, systeembeheer en advies	83.476	69.657
Organisatiekosten		
Kantoorkosten	21.867	20.494
Congressen/seminars	20	1.005
Catering en vergaderkosten	4.281	11.823
Assuranties	3.896	3.883
Advieskosten	84.941	147.883
Overige kosten	7.305	7.670
	<u>122.310</u>	<u>192.758</u>
Accountant en RvC		
Vergoeding voor de Raad van Commissarissen incl. reiskosten	58.333	60.000
Accountantskosten, kosten opstellen jaarrekeningen en financiële adviezen	18.974	15.909
	<u>77.307</u>	<u>75.909</u>
Communicatie		
Communicatiekosten	36.187	87.446
	<u>36.187</u>	<u>87.446</u>
Totaal	<u>700.345</u>	<u>799.112</u>

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN (12)

	2023	2022
	€	€
Rentebaten banken	22.759	637
Bankkosten	-1.375	-977

	2023	2022
	€	€
Rentelasten banken	-	-8.080
Rentelasten belastingdienst	-137	-50
Financiële baten en lasten (saldo)	21.247	-8.470

BELASTINGEN (13)

	2023	2022
	€	€
<i>Vennootschapsbelasting</i>		
Vennootschapsbelasting huidig boekjaar	-	4.510
Vennootschapsbelasting voorgaande jaren (carry-back 2021 / 2017)	-4.507	-2.882
Belastingen resultaat	-4.507	1.628

Toelichting

Het resultaat voor belastingen bedraagt € -52.186.

Verminderd met investeringsaftrek (€ 7.345) vermeerderd met beperkt aftrekbare kosten (€ 1.670)

leidt dit tot een belastbaar bedrag van € 30.066. Hierover is geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Het effectieve belastingtarief is daarmee 0%.

Het toepasselijk belastingtarief bedraagt 19% tot € 200.000.

Het effectieve belastingtarief over 2022 bedroeg 12%.

AANDEEL IN RESULTAAT DEELNEMINGEN (14)

	2023	2022
	€	€
<i>Aandeel in resultaat van andere deelnemingen</i>		
Aandeel resultaat Investeringsfonds Zeeland B.V.	-70.133	-42.138
Totaal	-70.133	-42.138

OVERIGE TOELICHTINGEN

WERKNEMERS

Het gemiddelde aantal werknemers gedurende het boekjaar bij NV Economische Impuls Zeeland bedroeg:

Gemiddeld aantal werknemers over periode	2023	2022
	fte	fte
Werkzaam binnen Nederland	37,4	34,0

RESULTAATBESTEMMING

Resultaatbestemming

De algemene vergadering heeft de bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022 vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel resultaatbestemming

De directie stelt aan de algemene vergadering voor het resultaat over het boekjaar 2023 ten bedrage van € -117.812 geheel ten laste van de overige reserves te brengen.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum.

WNT verantwoording 2023

De WNT is van toepassing op NV Economische Impuls Zeeland. Het voor NV Economische Impuls Zeeland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 voor bestuurders, € 33.450 voor de Voorzitter van de Raad van Commissarissen en € 22.400 voor Leden van de Raad van Commissarissen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt³

bedragen x € 1	
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	183.246
Beloningen betaalbaar op termijn	36.308
<i>Subtotaal</i>	<i>219.554</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	219.554
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	176.693
Beloningen betaalbaar op termijn	36.672
<i>Subtotaal</i>	<i>213.365</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Bezoldiging	213.365

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van Toepassing bij NV Economische Impuls Zeeland

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.W. Weck	H. Bijl	E.A.A. Engels
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2023	1/1 t/m 31/12	1/1 t/m 31/12	1/1 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	16.000	12.000	12.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	16.000	12.000	12.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2022	1/1 t/m 31/12	1/1 t/m 31/12	1/1 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	16.000	12.000	12.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600
bedragen x € 1	R. de Bruine	S. Riedstra	
Functiegegevens	Lid	Lid	
Aanvang en einde functieervulling in 2023	1/1 t/m 31/12	1/7 t/m 31/12	
Bezoldiging			
Bezoldiging	12.000	6.449	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	12.000	21.600	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	

Gegevens 2022			
Functiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2023			
Bezoldiging			
Bezoldiging			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Niet van toepassing bij NV Economische Impuls Zeeland

1 e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing bij NV Economische Impuls Zeeland

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van Toepassing bij NV Economische Impuls Zeeland

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van Toepassing bij NV Economische Impuls Zeeland

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Niet van Toepassing bij NV Economische Impuls Zeeland

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

ONDERTEKENING

Vlissingen, 17 april 2024

DIRECTIE

Naam

J.D. ten Voorde

Handtekening

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Naam

Handtekening

J.W. Weck

H. Bijl

E.A.A. Engels

S. Riedstra

De heer J.W. Weck en de heer E.A.A Engels zijn in 2024 afgetreden als commissaris van de vennootschap. Dit is echter nog niet geëffectueerd bij de Kamer van Koophandel. Om die reden is ondertekening achterwege gelaten.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de directie van NV Economische Impuls Zeeland

Verklaring over de in het rapport opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van NV Economische Impuls Zeeland te Vlissingen gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van NV Economische Impuls Zeeland op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de algemene subsidieverordening Zeeland 2023, het Algemeen subsidiebesluit Zeeland 2023, de regeling controleprotocol subsidies behorende bij het Kaderbesluit Nationale EZ-subsidies en de regeling nationale EZ-subsidies, de in verleningsbeschikkingen opgenomen specifieke eisen en de Regeling controleprotocol WNT 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de winst-en-verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van NV Economische Impuls Zeeland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding dooreen leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevendetopfunctionaris bij andere WNT- plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het rapport opgenomen ander informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de WNT-verantwoording.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist en alle informatie die op grond van de bepalingen bij en krachtens de WNT vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720, de Algemene subsidieverordening Zeeland 2023, het Algemeen subsidiebesluit Zeeland 2023, de regeling controleprotocol subsidies behorende bij het Kaderbesluit Nationale EZ-subsidies en de regeling nationale EZ-subsidies, de in verleningsbeschikkingen opgenomen specifieke eisen en de Regelingcontroleprotocol WNT 2023. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 B en met de bepalingen bij en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 17 april 2024

Moore DRV
namens deze,

ValidSigned door [REDACTED]
op 30-04-2024

[REDACTED]

NV Economische Impuls Zeeland
Edisonweg 37 D1
4382 NV Vlissingen

T 0118 724 900
E info@impulszeeland.nl

KVK 22064282
BTW NL817994373B01

impulszeeland.nl

Disclaimer

Dit is een uitgave in eigen beheer van N.V. Economische Impuls Zeeland (Impuls Zeeland). Aan deze uitgave is de grootst mogelijke zorg en aandacht besteed. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor eventuele onjuistheden of onvolkomenheden in de inhoud. Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd tenzij daarvoor toestemming is verleend door Impuls Zeeland. Copyright 2023.